

Lagrådsremiss

Nya regler för europeiska småmål

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 19 januari 2017

Morgan Johansson

Martina Löfstrand
(Justitiedepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

Regeringen föreslår nya lagregler som ska komplettera den reviderade förordningen om det europeiska småmålsförfarandet. Förfarandet är ett alternativ till ordinarie förfaranden för handläggning av tvistemål och syftar till att effektivisera handläggningen och sänka kostnaderna i gränsöverskridande tvister om mindre värden. EU-förordningen som förfarandet bygger på har reviderats för att förfarandet ska bli snabbare och enklare att använda sig av för konsumenter och företag. Bl.a. har värdegränsen för målen höjts från 2 000 till 5 000 euro. Förfarandet är direkt tillämpligt i Sverige men kräver kompletterande svenska bestämmelser.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 14 juli 2017.

Innehållsförteckning

1	Beslut	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2008:1038) om europeiskt småmålsförfarande	8
3	Ärendet och dess beredning	9
4	Europeiska småmål	9
4.1	Gällande bestämmelser om europeiska småmål	9
4.2	Ett reviderat europeiskt småmålsförfarande	11
4.2.1	Behovet av en översyn av det europeiska småmålsförfarandet	11
4.2.2	Den reviderade förordningen	12
5	Nya regler för europeiska småmål	13
5.1	Behovet av kompletterande bestämmelser	13
5.2	Tillämpliga processregler	14
5.2.1	Rättegångsbalkens bestämmelser om förenklade tvistemål bör även fortsättningsvis tillämpas på europeiska småmål	14
5.2.2	Europeiska småmål bör även fortsättningsvis handläggas av tingsrätt	16
5.3	Från ett europeiskt betalningsföreläggande till ett europeiskt småmål	17
5.3.1	Ett europeiskt betalningsföreläggande som överlämnas till en domstol ska kunna handläggas som ett europeiskt småmål	17
5.3.2	Tilläggsavgift när ett europeiskt betalningsföreläggande överlämnas till en domstol	20
5.3.3	Avvisning när tilläggsavgiften inte har betalats	20
5.4	Förnyad prövning	20
6	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	23
7	Konsekvenser av förslagen	24
8	Författningskommentar	25
8.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande	25
8.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2008:1038) om europeiskt småmålsförfarande	28
Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2421 av den 16 december 2015 om ändring av	

	förordning (EG) nr 861/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande och förordning (EG) nr 1896/2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande.....	29
Bilaga 2	Sammanfattning av departementspromemorian Nya regler för europeiska småmål – lättare att pröva tvister inom EU (Ds 2016:10)	42
Bilaga 3	Promemorians lagförslag.....	43
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanserna	49

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande,

2. lag om ändring i lagen (2008:1038) om europeiskt småmålsförfarande.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande

dels att 10, 11 och 13 §§ och rubriken närmast före 10 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 11 a och 11 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Överlämnande av mål till domstol eller annan myndighet

Överlämnande av mål till domstol

10 §

Om förfarandet ska gå vidare enligt reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden, ska Kronofogdemyndigheten överlämna målet till den domstol eller myndighet som enligt vad handlingarna visar är behörig att handlägga målet.

Om förfarandet ska gå vidare enligt reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden eller för det europeiska småmålsförfarande som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007 av den 11 juli 2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande, ska Kronofogdemyndigheten överlämna målet till den domstol som enligt handlingarna är behörig att handlägga målet.

Om en domstol eller en annan myndighet finner att det inte framgår av handlingarna att den är behörig att handlägga målet, ska målet överlämnas till en annan domstol eller myndighet som kan vara behörig.

Om en domstol finner att det inte framgår av handlingarna att den är behörig att handlägga målet, ska målet överlämnas till en annan domstol som kan vara behörig.

Ett beslut om överlämnande enligt andra stycket får inte överklagas.

11 §¹

I mål som har överlämnats till domstol *eller annan myndighet* ska talan anses väckt när ansökan kom in till Kronofogdemyndigheten.

De handlingar som sökanden har *givit* in till Kronofogdemyndigheten ska i domstol anses som stämningsansökan. Stämning i målet ska anses utfärdad när domstolen beslutar om målets handläggning.

Har Kronofogdemyndigheten överlämnat ett mål till tingsrätt eller annan myndighet enligt 10 § första stycket, hindrar 24 § delgivningslagen (2010:1932) inte att tingsrätten eller myndigheten delger svaranden handlingar i målet genom förenklad delgivning, om denne under handläggningen hos Kronofogdemyndigheten har informerats om att sådan delgivning kan komma att användas i målet hos tingsrätten eller myndigheten.

I mål som har överlämnats till domstol *enligt 10 §* ska talan anses väckt när ansökan kom in till Kronofogdemyndigheten, *om inte något annat följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område.*

De handlingar som sökanden har *lämnat* in till Kronofogdemyndigheten ska i domstol anses som *en* stämningsansökan. Stämning i målet ska anses utfärdad när domstolen beslutar om målets handläggning.

11 a §

Om ett mål har överlämnats till en domstol enligt 10 § för handläggning enligt reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden hindrar 24 § delgivningslagen (2010:1932) inte att domstolen delger svaranden handlingar i målet genom förenklad delgivning, om svaranden under handläggningen hos Kronofogdemyndigheten har informerats om

¹ Senaste lydelse 2010:1981.

att sådan delgivning kan komma att användas i målet hos domstolen.

11 b §

Om ett mål har överlämnats till en domstol enligt 10 §, ska det som anges i 42 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken om ansökningsavgift gälla föreskriven tilläggsavgift.

13 §

En ansökan om förnyad prövning av ett europeiskt betalningsföreläggande ska göras skriftligen.

Ansökan ska *ges* in till hovrätten, om målet enligt 10 § skulle ha överlämnats till tingsrätt. Om målet skulle ha överlämnats till annan domstol *eller myndighet*, ska ansökan *ges* in till Svea hovrätt.

Beviljas ansökan, ska rätten samtidigt besluta att ny handläggning ska ske vid Kronofogdemyndigheten. Vid rättens handläggning gäller i övrigt bestämmelserna om resning i 58 kap. 5 §, 6 § första och andra styckena och 8 § rättegångsbalken i tillämpliga delar.

Ansökan ska *lämnas* in till hovrätten om målet enligt 10 § skulle ha överlämnats till tingsrätt. Om målet skulle ha överlämnats till *en* annan domstol, ska ansökan *lämnas* in till Svea hovrätt.

Om ansökan beviljas, ska rätten samtidigt besluta att ny handläggning ska ske vid Kronofogdemyndigheten. Vid rättens handläggning gäller i övrigt bestämmelserna om resning i 58 kap. 5 §, 6 § första och andra styckena och 8 § rättegångsbalken i tillämpliga delar.

Denna lag träder i kraft den 14 juli 2017.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2008:1038) om europeiskt småmålsförfarande

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2008:1038) om europeiskt småmålsförfarande ska införas en ny paragraf, 6 a §, och närmast före 6 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Förnyad prövning

6 a §

En ansökan om förnyad prövning enligt förordning (EG) nr 861/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande ska lämnas in till hovrätten. Vid rättens handläggning gäller bestämmelserna om resning i 58 kap. 5 §, 6 § första och andra styckena och 8 § rättegångsbalken i tillämpliga delar.

Denna lag träder i kraft den 14 juli 2017.

3 Ärendet och dess beredning

Den 16 december 2015 antogs Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2421 om ändring av förordning (EG) nr 861/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande och förordning (EG) nr 1896/2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande (den reviderade förordningen). Förordningen, som börjar tillämpas fullt ut den 14 juli 2017, finns i *bilaga 1*. Förordningen är en revidering av dels Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande (den ursprungliga europeiska småmålsförordningen), dels Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande (den ursprungliga förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande).

Inom Justitiedepartementet har departementspromemorian Nya regler för europeiska småmål – lättare att pröva tvister inom EU (Ds 2016:10) tagits fram. I promemorian lämnas förslag på de författningsändringar som behövs med anledning av den reviderade förordningen. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 2* och promemorians lagförslag finns i *bilaga 3*.

Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Justitiedepartementet (dnr Ju2016/03162/DOM).

4 Europeiska småmål

4.1 Gällande bestämmelser om europeiska småmål

Den ursprungliga europeiska småmålsförordningen

Genom den ursprungliga europeiska småmålsförordningen infördes ett förfarande som syftar till att förenkla och påskynda handläggningen och sänka kostnaderna i gränsöverskridande tvister där värdet av en fordran inte överstiger 2 000 euro. Förfarandet, som började tillämpas den 1 januari 2009, är i princip skriftligt. En muntlig förhandling hålls bara om en dom inte kan meddelas utifrån den skriftliga bevisningen. Förordningen uppmuntrar även domstolarna att godta teknik för distanskommunikation. För förfarandet gäller strikta tidsfrister och standardformulär används i stor utsträckning. En dom i ett europeiskt småmål ska erkännas och kunna verkställas i alla medlemsstater utan några mellanliggande förfaranden (s.k. exekvatur). Det europeiska småmålsförfarandet varken ersätter eller harmoniserar nationella rättegångsförfaranden utan utgör ett alternativ till dessa.

Lagen om europeiskt småmålsförfarande

I lagen (2008:1038) om europeiskt småmålsförfarande finns bestämmelser som kompletterar den ursprungliga europeiska småmålsförordningen. En ansökan som inleder ett europeiskt småmåls-

förfarande ska ges in till tingsrätten (2 §). Närmare bestämmelser om vilken domstol som är behörig i tvister av internationell karaktär finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 1215/2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (2012 års Bryssel I-förordning).

I 3 § föreskrivs att reglerna i 1 kap. 3 d § första stycket rättegångsbalken (RB) om förenklade tvistemål ska tillämpas i ett europeiskt småmålsförfarande, om inte något annat följer av den europeiska småmålsförordningen. Detta innebär att tingsrätten alltid ska bestå av en domare. I förenklade tvistemål finns det också begränsningar för en vinnande part att få ersättning för sina rättegångskostnader (18 kap. 8 a § RB). Eftersom även den ursprungliga europeiska småmålsförordningen innehåller en reglering av rättegångskostnadsfrågan tillämpas de nationella bestämmelserna med de begränsningar som följer av förordningen (prop. 2007/08:165 s. 15). Att ett mål handläggs enligt reglerna för förenklade tvistemål har även betydelse för tillämpningen av annan lagstiftning, t.ex. förutsättningarna för att beviljas rättshjälp enligt 11 § 4 rättshjälpslagen (1996:1619).

Till skillnad från vad som gäller för domar i tvistemål som handläggs enligt svenska nationella regler ska domar som handläggs enligt ett europeiskt småmålsförfarande delges (artikel 7.2 i den ursprungliga europeiska småmålsförordningen). På motsvarande sätt som i ett nationellt tvistemål där rättegångsbalken är direkt tillämplig, är överklagandetiden tre veckor. Överklagandetiden räknas enligt 6 § första stycket lagen om europeiskt småmålsförfarande från den dag då parten delgavs domen.

En dom som har meddelats med stöd av artikel 7.3 i den ursprungliga europeiska småmålsförordningen ska anses vara en tredskodom (4 §). Artikeln anger att domstolen ska meddela en dom avseende käromålet eller genkäromålet om domstolen inte har mottagit något svar från den berörda parten inom den svarsfrist som anges för svaromål. En ansökan om återvinning av en tredskodom ska ha kommit in till tingsrätten inom en månad från den dag då parten delgavs tredskodomen (5 §). Regleringen innebär att bestämmelserna i rättegångsbalken om överklagandeförbud och återvinning av tredskodomar ska tillämpas i fråga om domar som meddelats med stöd av artikel 7.3.

Den ursprungliga förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande

Genom den ursprungliga förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande infördes ett förfarande som syftar till att borgenärer snabbt, enkelt och billigt ska kunna få obestridda krav fastställda i verkställbara avgöranden, när gäldenären har sin hemvist i en annan medlemsstat. Förordningen började tillämpas den 12 december 2008. Förfarandet inleds med att sökanden lämnar in en ansökan om ett europeiskt betalningsföreläggande som svaranden inom viss tid har möjlighet att motsätta sig. Om svaranden bestrider ansökan i rätt tid ska förfarandet gå vidare enligt reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden. Om svaranden inte bestrider ansökan ska det europeiska betalningsföreläggandet förklaras verkställbart. Ett europeiskt betalnings-

föreläggande som förklarats verkställbart ska kunna verkställas i alla medlemsstater utan några mellanliggande förfaranden. Förordningen varken erkänner eller harmoniserar de nationella förfarandena för fastställande av obestridda krav i verkställbara avgöranden, utan är ett alternativ till dessa.

Lagen om europeiskt betalningsföreläggande

I lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande finns bestämmelser som kompletterar den ursprungliga förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande. En ansökan om ett europeiskt betalningsföreläggande som ska göras i Sverige lämnas in till Kronofogdemyndigheten (2 §). I vilken medlemsstat som ansökan ska göras bestäms i första hand med tillämpning av 2012 års Bryssel I-förordning.

Sökanden i ett mål om europeiskt betalningsföreläggande ska betala en ansökningsavgift (5 §). Ansökningsavgiften är 300 kr (1 § förordningen [1992:1094] om avgifter vid Kronofogdemyndigheten).

Om ett europeiskt betalningsföreläggande bestrids i rätt tid och sökanden inte uttryckligen begär att förfarandet ska avbrytas, ska Kronofogdemyndigheten överlämna målet till den domstol eller den myndighet som enligt vad handlingarna visar är behörig att handlägga målet (10 § lagen om europeiskt betalningsföreläggande). I de allra flesta fall ska målet överlämnas till tingsrätten i den ort där svaranden har sin hemvist. Om ett mål överlämnas till en domstol eller en annan myndighet ska talan anses väckt när ansökan kom in till Kronofogdemyndigheten (11 § första stycket).

Ett europeiskt betalningsföreläggande som har förklarats verkställbart kan varken överklagas eller återvinnas. Svaranden har dock rätt att ansöka om förnyad prövning av betalningsföreläggandet (13 §).

4.2 Ett reviderat europeiskt småmålsförfarande

4.2.1 Behovet av en översyn av det europeiska småmålsförfarandet

I november 2013 antog Europeiska kommissionen en rapport om tillämpningen av den ursprungliga europeiska småmålsförordningen.¹ I rapporten framhålls att tillämpningen av förordningen förbättrat, förenklat och påskyndat handläggningen av gränsöverskridande tvister om mindre värden. Det europeiska småmålsförfarandet bedöms ha minskat kostnaderna för tvister i europeiska småmål med upp till 40 procent och har förkortat tvistemålens handläggningstid till i genomsnitt fem månader. Kommissionen konstaterade samtidigt att antalet ansökningar skiljer sig kraftigt åt mellan medlemsstaterna. År 2012

¹ Rapport från kommissionen till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om tillämpningen av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande (COM [2013] 795 av den 19 november 2013).

förekom i exempelvis Bulgarien bara tre ansökningar medan motsvarande siffra i Spanien var 1 047 ansökningar. Rapporten pekar vidare på att enskildas kännedom om förordningen är begränsad. De stora problemen består dock, enligt rapporten, på brister i förordningen. Värdegränsen bedöms vara alltför lågt satt. Förfarandet anses vidare alltför betungande, dyrt och tidskrävande och ger inte tillräckligt goda möjligheter att använda modern teknik. En undersökning visar att 45 procent av de företag som blir involverade i en gränsöverskridande tvist väljer att inte föra talan i domstol eftersom kostnaderna för ett domstolsförfarande är oproportionerligt höga i förhållande till kravet. Vidare väljer 27 procent av företagen att inte inleda en process eftersom förfarandet är alltför tidskrävande. För att komma till rätta med dessa problem föreslog kommissionen att den ursprungliga europeiska småmålsförordningen och den ursprungliga förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande skulle revideras, vilket gjordes i december 2015.

4.2.2 Den reviderade förordningen

Det huvudsakliga syftet med den reviderade förordningen är att det ska bli enklare för konsumenter och små och medelstora företag att använda sig av det europeiska småmålsförfarandet och att deras förutsättningar att fullt ut använda den inre marknadens möjligheter på så sätt ska förbättras. Nedan följer en översiktlig redogörelse för de viktigaste förändringarna som förordningen innebär.

En höjd värdegräns

Den ursprungliga europeiska småmålsförordningen är tillämplig i mål på privaträttens område där tvisteföremålets värde, exklusive ränta, omkostnader och utlägg, inte överstiger 2 000 euro vid tidpunkten för ansökan (artikel 2). Genom den reviderade förordningen höjs värdegränsen till att omfatta mål där värdet inte överstiger 5 000 euro.

En samordning av förfaranden

Den reviderade förordningen innebär att vissa ändringar görs i den ursprungliga förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande. Ändringarna syftar till att samordna förfarandet för europeiska betalningsförelägganden med förfarandet för europeiska småmål. Om svaranden motsätter sig ett europeiskt betalningsföreläggande ska detta i fortsättningen kunna gå vidare enligt reglerna för det europeiska småmålsförfarandet (artikel 17.1). Ett tak införs också för de domstolsavgifter som totalt sett får tas ut när ett europeiskt betalningsföreläggande ska gå vidare för att handläggas som ett europeiskt småmål (artikel 25.1).

Nya regler för förnyad prövning av en dom

I den ursprungliga europeiska småmålsförordningen finns bestämmelser om rättsmedel som syftar till att reglera situationen att svaranden inte har delgetts ansökan eller kallelse till förhandling eller var förhindrad att

motsätta sig käromålet på grund av force majeure eller extraordinära omständigheter (artikel 18). Bestämmelserna anger en minimistandard och bör förstås mot bakgrund av att förfarandet i övrigt inte ställer upp några krav på att en dom ska kunna överklagas (prop. 2007/08:165 s. 22). I den reviderade förordningen har det införts bestämmelser om att tidsfristen för att ansöka om en förnyad prövning ska vara 30 dagar och om hur denna tidsfrist ska beräknas (artikel 18.2). Tidigare angavs endast att en sådan ansökan skulle göras utan dröjsmål (artikel 18.1).

Ett beslut om förnyad prövning innebär att domen ska upphävas. Under förutsättning att det är möjligt enligt nationell rätt ska käranden dock inte förlora förmånen av att ha avbrutit en preskriptionsfrist eller av att ha iakttagit en talefrist (artikel 18.3).

Övriga bestämmelser

I den reviderade förordningen har det införts en möjlighet för domstolen att under vissa förutsättningar avslå en begäran om muntlig förhandling. Den reviderade förordningen innebär också utökade möjligheter att använda modern teknik vid rättegången, bl.a. innehåller förordningen ett krav på att domstolen under vissa förutsättningar ska hålla en förhandling via t.ex. videokonferens. Vidare utökas möjligheterna till elektronisk delgivning av handlingarna genom att elektronisk delgivning likställs med delgivning per post. Den reviderade förordningen innehåller därutöver bl.a. bestämmelser som reglerar myndigheternas serviceskyldighet.

5 Nya regler för europeiska småmål

5.1 Behovet av kompletterande bestämmelser

Regeringens förslag: Kompletterande bestämmelser till den reviderade förordningen ska tas in i de lagar som i dag kompletterar den ursprungliga europeiska småmålsförordningen och den ursprungliga förordningen om ett europeiskt betalningsföreläggande.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna invänder mot förslaget. *Svea hovrätt* anser att det kan finnas skäl att överväga om de svenska kompletteringsbestämmelserna i lagen om europeiskt småmålsförfarande och lagen om europeiskt betalningsföreläggande bör sammanföras till en lag.

Skälen för regeringens förslag: I egenskap av EU-förordning är den reviderade förordningen direkt tillämplig i svensk rätt. En EU-förordning varken ska eller får genomföras i eller omvandlas till nationell rätt. Det kan dock behövas kompletterande bestämmelser på nationell nivå som säkerställer att förordningen kan tillämpas i den nationella rättsordningen. Sådana bestämmelser behövs när det gäller den reviderade förordningen.

I dag finns kompletterande bestämmelser till det europeiska småmålsförfarandet och det europeiska betalningsföreläggandet i separata för-

fattningar. *Svea hovrätt* lyfter frågan om det på grund av revideringen finns skäl att sammanföra dessa bestämmelser till en lag. Även om det finns ett samband mellan regelverken för europeiska betalningsförelägganden och europeiska småmål kommer långt ifrån alla europeiska betalningsförelägganden som överlämnas till domstol att handläggas som europeiska småmål. Regeringen bedömer därför att det inte finns anledning att sammanföra regelverken till en lag. De kompletterande bestämmelser som krävs till följd av den reviderade förordningen bör tas in i befintliga författningar.

De hänvisningar till EU-förordningar som föreslås i denna lagrådsremiss bör vara dynamiska till sin karaktär. Det rör sig om förfaranderegler, som bl.a. reglerar rättens handläggning av en ansökan om förnyad prövning. Det är därför ändamålsenligt att hänvisningarna till förordningarna är dynamiska, dvs. avser förordningarna i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen. Hänvisningarna kommer således att omfatta eventuella ändringar i respektive förordning. Det kan dock inte uteslutas att bestämmelserna ändå kan behöva ändras i samband med framtida ändringar i förordningarna, om förordningarnas innehåll då ändras i sak.

5.2 Tillämpliga processregler

5.2.1 Rättegångsbalkens bestämmelser om förenklade tvistemål bör även fortsättningsvis tillämpas på europeiska småmål

Regeringens bedömning: Rättegångsbalkens bestämmelser om förenklade tvistemål bör – trots att värdegränsen för det europeiska småmålsförfarandet höjs till 5 000 euro – även fortsättningsvis tillämpas i förfarandet, om inte något annat följer av den europeiska småmålsförordningen eller av lagen om europeiskt småmålsförfarande.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna, bl.a. *Hovrätten för Nedre Norrland* och *Malmö tingsrätt*, tillstyrker eller har ingen invändning mot bedömningen. *Sveriges advokatsamfund* invänder mot att rättegångsbalkens regler för förenklade tvistemål ska tillämpas även efter en höjning av värdegränsen eftersom mål som överstiger värdegränsen för förenklade tvistemål kommer att handläggas enligt olika regelverk beroende på om de är gränsöverskridande eller inte. *Halmstads tingsrätt* anser att det finns skäl att överväga en generell höjning av värdegränsen för förenklade tvistemål eftersom det finns ett värde i att samma beloppsgräns gäller för förenklade tvistemål och europeiska småmål.

Skälen för regeringens bedömning: Den ursprungliga europeiska småmålsförordningen är tillämplig när tvisteföremålets värde, exklusive ränta, omkostnader och utlägg, vid tiden för ansökan inte överstiger 2 000 euro. Vid beräkningen av värdet läggs inte eventuella kvittningsinvändningar eller genkärsmål samman med huvudfördringen, vilket innebär en avvikelse i förhållande till vad som gäller enligt reglerna i rättegångsbalken.

Om inget annat följer av bestämmelserna i förordningen ska det europeiska småmålsförfarandet regleras av processrätten i den medlemsstat där rättegången äger rum (artikel 19). Av 3 § lagen om europeiskt småmålsförfarande framgår det att bestämmelserna för förenklade tvistemål (s.k. FT-mål) ska tillämpas om inget annat följer av den ursprungliga europeiska småmålsförordningen eller den lagen. Störst betydelse får valet av rättegångsregler för vilken sammansättning som domstolen ska ha (prop. 2007/08:165 s. 15). I förenklade tvistemål består domstolen alltid av en lagfaren domare, medan huvudregeln i ordinära tvistemål är att tingsrätten ska bestå av tre lagfarna domare. Mot bakgrund av de ändringar i domförhållningarna för ordinära tvistemål som trädde i kraft den 1 juli 2016 kan det dock antas bli vanligare att ordinära tvistemål avgörs av en domare (prop. 2015/16:56, bet. 2015/16:JuU3, rskr. 2015/16:153).

Vid införandet av det europeiska småmålsförfarandet uttalade regeringen att en tillämpning av reglerna för förenklade tvistemål ligger väl i linje med förordningens strävan mot snabbhet, effektivitet och låga kostnader (prop. 2007/08:165 s. 15). I den reviderade förordningen har värdegränsen för europeiska småmål höjts till 5 000 euro. Av 1 kap. 3 d § första stycket RB framgår att gränsen för ett förenklat tvistemål går vid att värdet av det som yrkas uppenbart inte överstiger ett halvt prisbasbelopp enligt socialförsäkringsbalken (22 400 kr år 2017). Revideringen får alltså till följd att värdegränserna för europeiska småmål och förenklade tvistemål kommer att skilja sig åt i större utsträckning än tidigare, och att mål som i dag handläggs som ordinära tvistemål kommer att kunna omfattas av det europeiska småmålsförfarandet. Detta väcker frågan om reglerna för förenklade tvistemål fortfarande ska vara tillämpliga på det europeiska småmålsförfarandet eller om en annan ordning bör införas.

En lösning som även övervägdes i samband med att det europeiska småmålsförfarandet infördes är att låta europeiska småmål som understiger värdegränsen i 1 kap. 3 d § första stycket RB handläggas som förenklade tvistemål och de mål som överstiger gränsen som ordinära tvistemål. Enligt den bedömning som då gjordes skulle en sådan uppdelning av de europeiska småmålen kunna innebära nackdelar, eftersom det finns ett betydande värde av att den som använder sig av det europeiska småmålsförfarandet på förhand vet vilka rättegångsbestämmelser som kommer att tillämpas av domstolen. Det ansågs därför vara mest ändamålsenligt att samtliga europeiska småmål i Sverige handlades enligt samma regelverk oberoende av tvisteföremålets värde (prop. 2007/08:165 s. 14). Dessa skäl gör sig alltjämt gällande. Regeringen anser att europeiska småmål även fortsättningsvis bör handläggas enligt samma regelverk oavsett tvisteföremålets värde. Med anledning av vad *Sveriges advokatsamfund* anför om konsekvenserna av en sådan ordning bör det framhållas att det europeiska småmålsförfarandet inte ersätter ordinära civilrättsliga förfaranden vid gränsöverskridande tvister, utan utgör ett alternativ till dessa.

Ett annat sätt att komma till rätta med diskrepansen mellan de olika värdegränserna för europeiska småmål och nationella förenklade tvistemål skulle kunna vara att som *Halmstads tingsrätt* föreslår, överväga en generell höjning av värdegränsen i 1 kap. 3 d § första

stycket RB. Målutredningen gjorde bedömningen att det kan finnas anledning att överväga en sådan höjning (SOU 2010:44 s. 308–309). En höjning skulle dock få konsekvenser för långt fler frågor än vad som aktualiseras av den reviderade förordningen och skulle påverka många mål som i dag handläggs som ordinära tvistemål. En sådan genomgripande reform kräver mer omfattande överväganden än vad det finns utrymme för i detta lagstiftningsärende.

Förordningen syftar till att skapa ett enkelt och snabbt förfarande. En tillämpning av rättegångsbalkens regler om ordinära tvistemål i alla europeiska småmål som handläggs i Sverige skulle vara svår att förena med detta syfte. Det kan vidare konstateras att antalet europeiska småmål som hittills har handlagts i svenska domstolar är mycket litet och att förhållandevis få mål – även med den höjda värdegränsen – kommer att beröras av de nya reglerna. Regeringen bedömer därför att rättegångsbalkens regler för förenklade tvistemål fortfarande bör vara tillämpliga på europeiska småmål. Detta innebär bl.a. att europeiska småmål även fortsättningsvis kommer att avgöras av en domare, vilket ligger i linje med förordningens strävan mot snabbhet och effektivitet i förfarandet.

Sveriges advokatsamfund efterlyser en analys av hur rätten till ersättning för rättegångskostnader enligt 18 kap. 8 a § RB förhåller sig till rätten till ersättning för kostnader enligt artikel 16 i förordningen. Frågan berördes när det europeiska småmålsförfarandet infördes och regeringen konstaterade då att den närmare gränsdragningen mellan de olika bestämmelserna får överlämnas till rättstillämpningen (prop. 2007/08:165 s. 14–15). Det finns inte anledning att nu göra någon annan bedömning.

5.2.2 Europeiska småmål bör även fortsättningsvis handläggas av tingsrätt

Regeringens bedömning: Tingsrätt bör även fortsättningsvis vara rätt domstol för att handlägga en ansökan som inleder ett europeiskt småmålsförfarande.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna, bl.a. *Svea hovrätt* och *Stockholms tingsrätt*, har ingen invändning mot bedömningen. *Svenska Föreningen för Immaterialrätt* anser att det är ytterst diskutabelt att göra åtskillnad mellan immaterialrättsliga mål som är små respektive stora och hänskjuta dem till olika rättsinstanser för prövning. *Svenskt Näringsliv* påpekar att det finns ett värde i att immaterialrättsliga mål handläggs av patent- och marknadsdomstolarna i så hög utsträckning som möjligt. Eftersom antalet immaterialrättsliga småmål torde vara mycket begränsat har Svenskt Näringsliv emellertid inga invändningar mot bedömningen i promemorian. *Uppsala universitet* framför liknande synpunkter.

Skälen för regeringens bedömning: En ansökan som inleder ett europeiskt småmålsförfarande ges in till en tingsrätt (2 § lagen om europeiskt småmålsförfarande). Detta gäller även om det i en annan författning anges att en viss tvist som faller inom förordningens

tillämpningsområde ska handläggas vid en annan domstol (prop. 2007/08:165 s. 30). Efter att lagen om europeiskt småmålsförfarande infördes har prövningen av bl.a. immaterialrättsliga mål samlats i de nyinrättade patent- och marknadsdomstolarna. Vidare har Statens väpningsuppdrag enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster tagits över av mark- och miljödomstolarna. I processuellt hänseende betraktas inte Patent- och marknadsdomstolen och mark- och miljödomstolarna som tingsrätter, utan som sådana särskilda domstolar som avses i 10 kap. 17 § första stycket 1 RB (prop. 2015/16:57 s. 170). Regleringen innebär att det kan förekomma att en tingsrätt handlägger mål som en annan domstol annars hade varit exklusivt behörig att handlägga. Som exempel kan nämnas vissa mål som i vanliga fall hade handlagts av hyresnämnderna, mark- och miljödomstolarna eller patent- och marknadsdomstolarna. Såsom anförs av *Svenska Föreningen för Immaterialrätt* är denna ordning inte invändningsfri (jfr prop. 2015/16:57 s. 171–172).

När det europeiska småmålsförfarandet inrättades gjordes bedömningen att det var mest ändamålsenligt med en enhetlig prövning som innebär att samtliga anspråk inom ramen för förfarandet samlas i tingsrätt (prop. 2007/08:165 s. 11–12). Bedömningen motiverades med att det ansågs vara en klar fördel att det står klart för en utländsk kärende vilken domstol som är behörig att handlägga ett europeiskt småmål och att problem med behörighetsfrågor kan undvikas om målen samlas i en förstainstans.

Det finns inte några indikationer på att den nuvarande ordningen har lett till några problem i rättstillämpningen och den reviderade förordningen aktualiserar inte i sig några nya aspekter på frågan. Som *Svenskt Näringsliv* och *Uppsala universitet* påpekar är det troligen i praktiken mycket få mål som berörs av en ändrad prövningsordning. Regeringen anser därför att europeiska småmål även fortsättningsvis bör prövas av tingsrätt oavsett vad som hade gällt för en motsvarande nationell tvist.

5.3 Från ett europeiskt betalningsföreläggande till ett europeiskt småmål

5.3.1 Ett europeiskt betalningsföreläggande som överlämnas till en domstol ska kunna handläggas som ett europeiskt småmål

Regeringens förslag: Möjligheten för Kronofogdemyndigheten att överlämna mål om europeiskt betalningsföreläggande till domstol för handläggning enligt reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden, utvidgas till att även omfatta europeiska betalningsförelägganden som ska gå vidare enligt reglerna för det europeiska småmålsförfarandet.

I ett europeiskt betalningsföreläggande som har överlämnats till en domstol ska talan anses väckt när ansökan kom in till Kronofogdemyndigheten, om inte något annat följer av 2012 års Bryssel I-förordning. Handlingar som sökanden har lämnat in till Kronofogde-

myndigheten ska i domstol anses som en stämningsansökan. Stämning i målet ska anses utfärdad när domstolen beslutar om målets handläggning.

Möjligheten att överlämna ett europeiskt betalningsföreläggande till en myndighet som inte är en domstol för handläggning enligt ordinarie civilrättsliga förfaranden tas bort.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås att bestämmelserna i lagen om europeiskt betalningsföreläggande om stämningsansökan och tidpunkt för utfärdande av stämning inte ska tillämpas i mål som efter överlämnande till domstol ska handläggas som europeiska småmål.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser tillstyrker eller har ingen invändning mot förslaget. *Nacka tingsrätt* påpekar att det inte framgår vad som ska gälla om återvinning söks efter att Kronofogdemyndigheten har meddelat utslag och att sökanden även i denna situation bör ha möjlighet att välja att målet ska handläggas som ett europeiskt småmål.

Skälen för regeringens förslag: En ansökan om europeiskt betalningsföreläggande som görs i Sverige prövas inledningsvis av Kronofogdemyndigheten men överlämnas om svaranden bestrider ansökan till den domstol eller myndighet som enligt vad handlingarna visar är behörig att handlägga målet (10 § lagen om europeiskt betalningsföreläggande). I de allra flesta fall innebär detta att målet överlämnas till tingsrätten i den ort där svaranden har sin hemvist. I vissa fall kan dock även en annan domstol än tingsrätt vara behörig att pröva målet (prop. 2007/08:158 s. 36). Efter att målet överlämnats beslutar domstolen om det ska handläggas som ett förenklat eller ordinärt tvistemål. Enligt gällande ordning kan domstolen emellertid inte besluta att målet ska handläggas som ett europeiskt småmål, utan ett sådant kan i dag enbart inledas genom att käranden vänder sig direkt till den behöriga domstolen och lämnar in det standardiserade ansökningsformuläret (artikel 4.1).

En nyhet i den reviderade förordningen är att mål om europeiskt betalningsföreläggande ska kunna gå vidare till domstol enligt reglerna för det europeiska småmålsförfarandet om svaranden motsätter sig ansökan (artikel 17.1). Sökanden ska i ett särskilt tilläggsformulär som bifogas ansökan kunna välja om förfarandet ska gå vidare enligt reglerna för det europeiska småmålsförfarandet eller för ordinarie civilrättsliga förfaranden. Om sökanden inte har angett vilket av förfarandena som ska tillämpas eller om det europeiska småmålsförfarandet inte är tillämpligt, t.ex. för att målet överstiger värdegränsen om 5 000 euro, ska förfarandet övergå till lämpligt nationellt civilrättsligt förfarande. För att ett mål om europeiskt betalningsföreläggande ska kunna gå vidare enligt reglerna för det europeiska småmålsförfarandet krävs kompletterande nationella bestämmelser (artikel 17.4). En sådan ordning införs lämpligen genom att Kronofogdemyndighetens möjlighet att överlämna mål om europeiskt betalningsföreläggande till domstol för handläggning enligt reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden utvidgas till att även omfatta europeiska betalningsförelägganden som ska handläggas som europeiska småmål.

I 11 § lagen om europeiskt betalningsföreläggande finns bestämmelser om handläggningen av mål om europeiskt betalningsföreläggande som överlämnats till domstol. Enligt första stycket ska talan anses väckt när ansökan kom in till Kronofogdemyndigheten. När en talan ska anses väckt kan ha betydelse i flera sammanhang. I processrättsligt hänseende har frågan bl.a. betydelse för möjligheten att ändra en talan. Bestämmelsen bör utformas så att den även omfattar mål som efter överlämnande till domstol ska handläggas som europeiska småmål.

Enligt de ursprungliga förordningarna bestäms behörighetsfrågor med tillämpning av 2000 års Bryssel I-förordning (artikel 6 i den ursprungliga förordningen om det europeiska betalningsföreläggandet respektive bilaga I till den ursprungliga europeiska småmålsförordningen). 2000 års Bryssel I-förordning har numera ersatts av 2012 års Bryssel I-förordning och hänvisningar till 2000 års förordning ska anses som hänvisningar till 2012 års förordning (artikel 80 i 2012 års förordning). Till behörighetsfrågor räknas enligt Bryssel I-förordningens systematik även frågor om litispens och om mål som har samband med varandra. För dessa frågor innehåller 2012 års förordning särskilda regler om när en talan ska anses väckt (artikel 32) som ska tillämpas i stället för svensk nationell rätt. Det bör därför anges att bestämmelsen om att talan ska anses väckt när ansökan kom in till Kronofogdemyndigheten bara ska gälla när något annat inte följer av 2012 års Bryssel I-förordning.

Handlingar som sökanden har lämnat in till Kronofogdemyndigheten ska i domstol anses som en stämningsansökan och stämning i målet ska anses utfärdad när domstolen beslutar om målets handläggning (11 § andra stycket). I promemorian görs bedömningen att det inte finns utrymme att låta 11 § andra stycket omfatta mål som överlämnats till domstol för att handläggas som europeiska småmål eftersom det finns bestämmelser i den ursprungliga europeiska småmålsförordningen om hur ett europeiskt småmålsförfarande ska inledas (artikel 4.1). Mycket talar dock för att tillämpningsområdet för artikel 4.1 är begränsat till direktstämnda mål. Därmed finns det både utrymme för och behov av att låta bestämmelserna i 11 § andra stycket omfatta mål som ska gå vidare enligt reglerna för det europeiska småmålsförfarandet.

Enligt gällande ordning är det möjligt att överlämna ett europeiskt betalningsföreläggande till en myndighet för handläggning enligt ordinarie civilrättsliga förfaranden. Bestämmelsen är avsedd för situationen att en annan myndighet än en domstol är behörig att handlägga målet. Vid lagens införande pekades Statens va-nämnd ut (prop. 2007/08:158 s. 36). Det har aldrig varit aktuellt att lämna över europeiska betalningsförelägganden till någon annan myndighet. Eftersom Statens va-nämnd upphörde den 1 januari 2016 och nämndens uppgifter då togs över av mark- och miljödomstolarna, bör möjligheten för Kronofogdemyndigheten att överlämna ett mål till en annan myndighet än domstol tas bort.

Ett europeiskt betalningsföreläggande som har förklarats verkställbart kan inte återvinnas (se artikel 18.1 och prop. 2007/08:158 s. 15 och 26). Därmed finns det inte något behov av att, som *Nacka tingsrätt* föreslår, reglera vad som ska gälla för den situationen.

5.3.2 Tilläggsavgift när ett europeiskt betalningsföreläggande överlämnas till en domstol

Regeringens bedömning: En tilläggsavgift bör tas ut när ett mål om europeiskt betalningsföreläggande överlämnas till en domstol.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna invänder mot bedömningen.

Skälen för regeringens bedömning: I ett mål om europeiskt betalningsföreläggande tar Kronofogdemyndigheten i dag ut en ansökningsavgift på 300 kr. Samma avgift tas ut för en ansökan om betalningsföreläggande enligt lagen (1990:746) om betalningsföreläggande och handräckning. I det senare fallet tas även en tilläggsavgift på 600 kr ut om målet, efter att det överlämnats till tingsrätten, ska handläggas som ett förenklat tvistemål och 2 500 kr om målet ska handläggas som ett ordinärt tvistemål. Om målet inlett genom ett europeiskt betalningsföreläggande behöver käranden däremot inte betala någon tilläggsavgift när målet överlämnas till domstol. Det är inte motiverat att göra någon åtskillnad mellan betalningsförelägganden som handläggs enligt svenska nationella regler och europeiska betalningsförelägganden. En tilläggsavgift bör därför tas ut även vid överlämnande av ett europeiskt betalningsföreläggande till allmän domstol. Bestämmelser om tilläggsavgift kan regleras på förordningsnivå.

5.3.3 Avvisning när tilläggsavgiften inte har betalats

Regeringens förslag: Om käranden inte betalar tilläggsavgiften, trots att domstolen förelagt honom eller henne att göra det, ska ansökan avvisas.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna invänder mot förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Som framgår av avsnitt 5.3.2 gör regeringen bedömningen att en tilläggsavgift bör tas ut när ett mål om europeiskt betalningsföreläggande överlämnas till domstol. Om tilläggsavgiften inte betalas, trots att tingsrätten har förelagt käranden att göra det, bör följderna vara att tingsrätten ska avvisa ansökan. En bestämmelse med detta innehåll bör tas in i lagen om europeiskt betalningsföreläggande.

5.4 Förnyad prövning

Regeringens förslag: En ansökan om förnyad prövning ska lämnas in till hovrätten. Vid rättens handläggning gäller bestämmelserna om resning i 58 kap. rättegångsbalken i tillämpliga delar.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian föreslås en annan lagteknisk lösning som innebär att bestämmelserna om särskilda rättsmedel i rättegångsbalken ska vara tillämpliga på en ansökan om förnyad prövning, om inget annat följer av förordningen.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna invänder mot förslaget. *Nacka tingsrätt* påpekar att en tredskodom ska återvinnas inom en månad och att det således, beroende på månadens längd, kan bli viss diskrepans i förhållande till 30-dagarsfristen för förnyad prövning i den reviderade förordningen. *Stockholms tingsrätt* framhåller att en tillämpning av den reviderade förordningen i vissa fall kan innebära att den tid som svaranden har att agera på är kortare än vad som annars skulle ha följt av bestämmelserna om särskilda rättsmedel.

Skälen för regeringens förslag: Enligt den ursprungliga europeiska småmålsförordningen kan en svarande i ett europeiskt småmål under vissa förutsättningar ansöka om förnyad prövning av en dom som meddelats mot honom eller henne. Vid införandet av kompletterande bestämmelser till förordningen gjordes bedömningen att rättegångsbalkens bestämmelser om återvinning och särskilda rättsmedel motsvarade förordningens minimistandard om rätt till förnyad prövning. Någon nationell reglering angående denna fråga bedömdes därför inte vara nödvändig (prop. 2007/08:165 s. 22–24).

Enligt artikel 18.1 i den reviderade förordningen ska en svarande som inte har inställt sig inför domstol under vissa förutsättningar ha rätt att ansöka om förnyad prövning av avgörandet vid den behöriga domstolen i den staten. Rätten att ansöka om förnyad prövning förutsätter att svaranden inte har delgetts kravet eller kallelse till förhandling i tillräcklig tid och på ett lämpligt sätt för att kunna förbereda sitt svaromål, eller att han eller hon har varit förhindrad att bestrida kravet på grund av force majeure eller extraordinära omständigheter. Svaranden har inte rätt att ansöka om förnyad prövning om han eller hon har haft möjlighet att överklaga avgörandet, men har låtit bli att göra det.

En skillnad i förhållande till den ursprungliga europeiska småmålsförordningen är att tidsfristen för att ansöka om förnyad prövning har bestämts till 30 dagar och att det alltså inte längre krävs att svaranden har agerat utan dröjsmål. Fristen ska löpa från och med den dag svaranden fick faktisk kännedom om innehållet i domen och var i stånd att agera, dock senast från och med den dag en verkställighetsåtgärd vidtas som medför att svaranden inte kan förfoga över sin egendom (artikel 18.2).

Rätten att ansöka om förnyad prövning gäller avgöranden där svaranden inte har haft möjlighet att gå i svaromål och kan alltså aktualiseras när tingsrätten har meddelat en tredskodom. En viktig skillnad i förhållande till den ursprungliga europeiska småmålsförordningen är att rätten till förnyad prövning bara tar sikte på de situationer då tiden för att överklaga har löpt ut. Om en dom fortfarande kan överklagas, tillgodoses alltså sökandens behov av att få saken prövad.

Enligt svensk rätt kan en tredskodom som meddelas mot en part inte överklagas. Parten är i stället hänvisad till att ansöka om återvinning. I den engelska språkversionen av den reviderade förordningen används ordet ”challenge”, vilket talar för att uttrycket har en bredare innebörd

och även omfattar andra rättsmedel än överklagande (jfr ”appeal”). Uttryckssättet används också i den engelska språkversionen i fråga om rätten till förnyad prövning i artikel 19 i rådets förordning (EG) nr 4/2009 av den 18 december 2008 om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet (underhållsförordningen). Denna bestämmelse har även i övrigt många likheter med den nya regeln i den reviderade förordningen. I samband med att kompletterande bestämmelser till underhållsförordningen infördes i svensk rätt gjordes bedömningen att återvinning var att jämföras med ett överklagande (prop. 2010/11:120 s. 25).

En ansökan om återvinning är i likhet med ett överklagande ett ordinärt rättsmedel. Syftet med bestämmelsen om förnyad prövning i den reviderade förordningen är att under vissa angivna förutsättningar tillgodose svarandens rätt till en prövning när denna rätt inte kan uppfyllas på annat sätt. Om sökanden ansöker om återvinning uppfylls rätten till prövning fullt ut. Vid tillämpningen av bestämmelsen bör därmed en ansökan om återvinning jämföras med ett överklagande.

En konsekvens av denna bedömning är att rätten till förnyad prövning endast aktualiseras i situationer när svaranden har varit förhindrad att ansöka om återvinning. Så kan t.ex. vara fallet om svaranden inte har haft möjlighet att agera under återvinningsfristen eller inte har rätt till återvinning eftersom det rör sig om en andra tredskodom (jfr 44 kap. 10 § andra stycket RB).

Den reviderade förordningen innehåller bestämmelser som reglerar förutsättningarna för förnyad prövning, tidsfristen för en sådan ansökan och verkan av att en förnyad prövning beviljas (artikel 18). I promemorian görs bedömningen att rätten till förnyad prövning kan hanteras med stöd av bestämmelserna om särskilda rättsmedel i rättegångsbalken. Även om de grunder för att få sin sak prövad som anges i förordningen, dvs. att svaranden inte har delgetts kravet eller kallelse till förhandling eller att han eller hon utan egen förskyllan har varit förhindrad att motsätta sig kravet, ryms inom ramen för vad som ska beaktas vid tillämpningen av de särskilda rättsmedlen behöver förordningen beaktas vid tillämpningen. Som *Stockholms tingsrätt* påpekar kan exempelvis den tid som svaranden enligt artikel 18 har på sig att agera i vissa fall vara kortare än vad som skulle följa av de särskilda rättsmedlen. En hänvisning till rättegångsbalkens bestämmelser om särskilda rättsmedel kan därmed få till följd att enskilda tar fel på vilken tidsfrist som gäller. För att undvika gränsdragningsproblem mellan förordningen och bestämmelserna om särskilda rättsmedel bör artikel 18 i förordningen i stället tillämpas direkt. Eftersom artikeln inte reglerar vilken domstol som är behörig att pröva en ansökan om förnyad prövning eller hur en sådan ansökan ska handläggas, finns det ett behov av kompletterande bestämmelser. En ansökan om förnyad prövning kan enbart aktualiseras i förhållande till en tredskodom som meddelats av en tingsrätt. Ansökan bör därför lämnas in till hovrätten. Det är vidare lämpligt att rätten tillämpar de bestämmelser i 58 kap. rättegångsbalken som rör handläggningen av en ansökan om resning. Ett yrkande om att vidare åtgärder för verkställighet av en dom i det europeiska småmålsförfarandet inte ska vidtas får endast framställas under verkställighets-

förfarandet (artikel 23 i förordningen). Vid förfarandet för förnyad prövning blir det därför inte aktuellt för rätten att tillämpa det som föreskrivs om inhibition i 58 kap. 6 tredje stycket RB (jfr prop. 2007/08:158 s. 38). Bestämmelser med denna innebörd bör tas in i lagen om europeiskt småmålsförfarande.

Nacka tingsrätt framhåller att en tredskodom ska återvinnas inom en månad och att det således, beroende på månadens längd, kan bli viss diskrepans i förhållande till 30-dagarsfristen i den reviderade förordningen. Eftersom rätten till förnyad prövning endast aktualiseras när en tredskodom inte kan återvinnas, kan denna diskrepans emellertid inte förväntas ge upphov till några praktiska problem.

6 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag och bedömning: Lagändringarna ska träda i kraft den 14 juli 2017. Det behövs inte några övergångsbestämmelser.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens. Promemorian innehåller inte någon bedömning i fråga om övergångsbestämmelser.

Remissinstanserna: Remissinstanserna invänder inte mot förslaget. *Nacka tingsrätt* anser att det i en övergångsbestämmelse bör anges att möjligheten att handlägga mål om europeiska betalningsförelägganden som europeiska småmål endast avser sådana mål som rör värden som inte överstiger 5 000 euro och som har begärts överlämnade eller återvunna efter den 13 juli 2017.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Förordningen om revidering av det europeiska småmålsförfarandet och det europeiska betalningsföreläggandet ska tillämpas fullt ut från och med den 14 juli 2017. De lagändringar som behövs med anledning av revideringen bör träda i kraft samma dag.

Den reviderade förordningen innehåller inga särskilda övergångsbestämmelser. De nya reglerna i förordningen blir alltså tillämpliga genast efter ikraftträdandet och kommer att tillämpas även i pågående förfaranden. *Nacka tingsrätt* anser att det därmed kan uppkomma en osäkerhet om vad som ska gälla för mål som har begärts överlämnade till domstol före ikraftträdandet och att detta bör regleras i en övergångsbestämmelse.

En förutsättning för att ett europeiskt betalningsföreläggande ska kunna gå vidare och handläggas som ett europeiskt småmål i domstol är att sökanden har valt denna handläggningsform genom att fylla i ett särskilt tilläggsformulär som bifogas ansökan. I mål som har överlämnats till domstol före den 14 juli 2017 kommer sökanden inte att ha möjlighet att göra detta, vilket innebär att det europeiska småmålsförfarandet inte kan tillämpas på dessa mål. Regeringen bedömer därför att det saknas behov av att reglera frågan i en övergångsbestämmelse.

Den omständigheten att förordningen inte innehåller några övergångsbestämmelser kan inte förväntas ge upphov till några särskilda problem i rättstillämpningen. Den utvidgade möjligheten för domstolar att använda videokonferensteknik vid muntlig förhandling och bevisupptagning bör t.ex. kunna användas även om målet inletts enligt de äldre reglerna. Det kan dock inte uteslutas att det kan uppstå frågor om vilka konsekvenser de nya reglerna får för europeiska småmål som inletts före ikraftträdandet. Sådana frågor kan dock inte lösas genom nationell normgivning.

7 Konsekvenser av förslagen

Regeringens bedömning: Det reviderade europeiska småmålsförfarandet kommer att hjälpa enskilda och företag att på ett effektivt och ändamålsenligt sätt få gränsöverskridande tvister prövade till lägre rättegångskostnader.

Det reviderade europeiska småmålsförfarandet kommer sammantaget att medföra marginellt ökade kostnader för staten. Dessa kostnader ryms inom befintliga anslag.

Förslagen har inte någon påverkan på vare sig jämställdheten mellan män och kvinnor eller möjligheten att nå de integrationspolitiska målen.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna, bl.a. *Helsingborgs tingsrätt* och *Kronofogdemyndigheten*, har inga invändningar mot bedömningen. *Konsumentverket* bedömer att de föreslagna ändringarna kommer att underlätta för konsumenterna att tillvarata sina rättigheter i gränsöverskridande tvister. *Sveriges advokatsamfund* anser i likhet med *Svenskt Näringsliv* att det är en brist att det saknas närmare utredning om antalet europeiska småmål och att det därför inte går att uttala sig om konsekvenserna av den höjda värdegränsen. *Svenskt Näringsliv* anser också att det finns en risk för att förslagen leder till att handläggningen av dispositiva tvistemål fördröjs ytterligare och ifrågasätter bedömningen att reformens ökade kostnader ryms inom befintliga anslag. *Domstolsverket* delar bedömningen att förslagen inte kommer att medföra någon påtaglig tillströmning av mål till domstolarna. *Nacka tingsrätt* framhåller att det eventuellt kan vara önskvärt att europeiska småmål kategoriseras som en egen måltyp för att det ska vara enklare att följa upp hur t.ex. justeringar i beloppsgränsen påverkar måltillströmningen.

Skälen för regeringens bedömning: Den höjning av värdegränsen för europeiska småmål från 2 000 till 5 000 euro som sker genom den reviderade förordningen medför att fler tvister kommer att kunna handläggas som europeiska småmål. Regeringen bedömer, i likhet med *Konsumentverket*, att den reviderade förordningen därmed kan hjälpa enskilda och företag att på ett effektivt och ändamålsenligt sätt få gränsöverskridande tvister prövade till lägre rättegångskostnader. För det allmänna kommer revideringen att innebära ett mer effektivt utnyttjande

av tingsrätternas resurser eftersom handläggningstiderna för mål som tidigare handlagts som ordinära tvistemål kan förkortas.

Det reviderade förfarandet innebär att europeiska betalningsförelägganden kommer att kunna gå vidare till domstol enligt reglerna för det europeiska småmålsförfarandet, vilket utgör en nyhet i förhållande till vad som gäller i dag. Denna möjlighet bedöms dock inte påverka Kronofogdemyndighetens eller domstolarnas arbetsbörda i någon större utsträckning.

Det europeiska småmålsförfarandet har hittills använts i begränsad utsträckning i Sverige och andra EU-medlemsstater. Det kan inte uteslutas att revideringen av förfarandet kommer att innebära att fler gränsöverskridande tvister om mindre värden inleds i landets tingsrätter. Tvärtom är detta syftet med revideringen. Med anledning av vad *Svenskt Näringsliv* anför om konsekvenserna av förslagen bör det dock framhållas att regeringen inte har några andra indikationer än att antalet europeiska småmål vid svenska domstolar är mycket litet. En inte obetydlig andel av de tillkommande europeiska småmålen kan dessutom förväntas vara mål som tidigare skulle ha handlagts enligt ordinarie civilrättsliga förfaranden. Regeringen bedömer därför, i likhet med *Domstolsverket*, att förslagen inte kommer att medföra någon påtaglig tillströmning av nya mål till domstolarna och att de endast medför marginellt ökade kostnader för staten som ryms inom befintliga anslag.

Domstolsverket har vidare informerat om att en egen måltypskod för europeiska småmål infördes i domstolarnas målhanteringssystem den 1 november 2016. Som *Nacka tingsrätt* framhåller kommer det därigenom att bli enklare att följa den fortsatta måltillströmningen. Under perioden den 1 november–31 december 2016 registrerades 3 inkomna europeiska småmål, vilket förstärker bilden av att antalet sådana mål vid svenska domstolar är mycket begränsat.

Förslaget bedöms inte ha någon påverkan på vare sig jämställdheten mellan män och kvinnor eller möjligheterna att nå de integrationspolitiska målen.

8 Författningskommentar

8.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande

10 §

Om förfarandet ska gå vidare enligt reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden eller för det europeiska småmålsförfarande som avses i *Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007 av den 11 juli 2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande*, ska Kronofogdemyndigheten överlämna målet till den domstol som enligt handlingarna är behörig att handlägga målet.

Om en domstol finner att det inte framgår av handlingarna att den är behörig att handlägga målet, ska målet överlämnas till en annan domstol som kan vara behörig.

Ett beslut om överlämnande enligt andra stycket får inte överklagas.

Paragrafen behandlar Kronofogdemyndighetens överlämnande av mål om europeiskt betalningsföreläggande till domstol efter att svaranden har motsatt sig en ansökan. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.1.

I *första stycket* görs ett tillägg som gör det möjligt att lämna över ett mål om europeiskt betalningsföreläggande till behörig domstol för att handläggas enligt reglerna för det europeiska småmålsförfarandet. Detta förutsätter att sökanden i ett särskilt tilläggsformulär som bifogas ansökan har angett att målet ska handläggas enligt detta förfarande om det överlämnas till domstol. Regler om vilken domstol som är behörig i mål med internationella inslag finns i 2012 års Bryssel I-förordning. I 2 § lagen (2014:912) med kompletterande bestämmelser om domstols behörighet och om erkännande och internationell verkställighet av vissa avgöranden finns en bestämmelse om s.k. reservforum för det fall att det finns internationell behörighet (domsrätt) att ta upp ett mål i Sverige enligt bl.a. 2012 års Bryssel I-förordning men en behörig domstol saknas. Hänvisningen till den europeiska småmålsförordningen avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, en s.k. dynamisk hänvisning. Vidare görs i stycket en ändring till följd av att det inte längre är möjligt för Kronofogdemyndigheten att överlämna ett mål till en annan myndighet än domstol.

I *andra stycket* görs en ändring med anledning av att det inte längre finns några myndigheter som kan vara behöriga att handlägga mål om europeiska betalningsförelägganden. I övrigt ändras paragrafen endast språkligt.

11 §

I mål som har överlämnats till domstol *enligt 10 §* ska talan anses väckt när ansökan kom in till Kronofogdemyndigheten, *om inte något annat följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område.*

De handlingar som sökanden har *lämnat* in till Kronofogdemyndigheten ska i domstol anses som *en* stämningsansökan. Stämning i målet ska anses utfärdad när domstolen beslutar om målets handläggning.

Paragrafen reglerar när talan ska anses väckt i samband med att ett mål om europeiskt betalningsföreläggande överlämnas till domstol för fortsatt handläggning. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.1.

Genom ett tillägg i *första stycket* tydliggörs dels att det är fråga om mål som har överlämnats enligt 10 §, dels att det som föreskrivs i stycket bara gäller så länge något annat inte följer av 2012 års Bryssel I-förordning. I den förordningen finns särskilda regler om när en talan ska anses väckt vid prövningen av frågor om litispendens och mål som har samband med varandra (artikel 32). Hänvisningen till förordningen avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, en s.k. dynamisk hänvisning. Första stycket anpassas också till att möjligheten för Kronofogdemyndigheten att överlämna ett mål till en annan myndighet än domstol tas bort.

Som en konsekvens av ändringen i 10 § kommer bestämmelserna i första stycket om när en talan ska anses väckt även att omfatta mål om europeiskt betalningsföreläggande som ska gå vidare enligt reglerna för det europeiska småmålsförfarandet. Samma sak gäller bestämmelserna i *andra stycket* om att inlämnade handlingar ska anses som en stämningsansökan och att stämning ska anses utfärdad när domstolen beslutar om målets handläggning.

Bestämmelserna i hittills gällande tredje stycket flyttas med vissa förtydliganden och ändringar till 11 a §.

11 a §

Om ett mål har överlämnats till en domstol enligt 10 § för handläggning enligt reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden hindrar 24 § delgivningslagen (2010:1932) inte att domstolen delger svaranden handlingar i målet genom förenklad delgivning, om svaranden under handläggningen hos Kronofogdemyndigheten har informerats om att sådan delgivning kan komma att användas i målet hos domstolen.

Paragrafen, som är ny, innehåller vissa bestämmelser om delgivning i mål om europeiskt betalningsföreläggande som överlämnats till domstol för fortsatt handläggning enligt reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.1.

Bestämmelserna motsvarar, med två förtydliganden och vissa andra språkliga och redaktionella ändringar, bestämmelserna i hittills gällande 11 § tredje stycket.

Med anledning av ändringen i 10 § förtydligas att reglerna om att förenklad delgivning får användas enbart ska tillämpas om det europeiska betalningsföreläggandet ska gå vidare enligt reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden. Om målet överlämnas till domstol för att handläggas som ett europeiskt småmål finns det i stället särskilda bestämmelser om delgivning i artikel 13 i den reviderade förordningen.

Vidare förtydligas att reglerna om att förenklad delgivning får användas även är tillämpliga i mål om europeiskt betalningsföreläggande som Kronofogdemyndigheten har lämnat över till en annan domstol än en tingsrätt, t.ex. Arbetsdomstolen. Samtidigt anpassas bestämmelsen till att möjligheten att överlämna mål till en annan myndighet än domstol tas bort.

11 b §

Om ett mål har överlämnats till en domstol enligt 10 §, ska det som anges i 42 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken om ansökningsavgift gälla föreskriven tilläggsavgift.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om avvisning av en ansökan om europeiskt betalningsföreläggande som har överlämnats till en domstol. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.3.

Av paragrafen följer att domstolen ska avvisa ett mål om europeiskt betalningsföreläggande som har överlämnats från Kronofogdemyndigheten, om kändanden, dvs. den som var sökande hos myndigheten, inte betalar föreskriven tilläggsavgift trots att han eller hon har förelagts

att göra det. Bestämmelsen gäller oavsett om målet överlämnas för handläggning enligt reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden eller för det europeiska småmålsförfarandet. Bestämmelser om avgifter i allmän domstol finns i förordningen (1987:452) om avgifter vid de allmänna domstolarna.

13 §

En ansökan om förnyad prövning av ett europeiskt betalningsföreläggande ska göras skriftligen.

Ansökan ska *lämnas* in till hovrätten om målet enligt 10 § skulle ha överlämnats till tingsrätt. Om målet skulle ha överlämnats till *en* annan domstol, ska ansökan *lämnas* in till Svea hovrätt.

Om ansökan beviljas, ska rätten samtidigt besluta att ny handläggning ska ske vid Kronofogdemyndigheten. Vid rättens handläggning gäller i övrigt bestämmelserna om resning i 58 kap. 5 §, 6 § första och andra styckena och 8 § rättegångsbalken i tillämpliga delar.

Paragrafen behandlar förnyad prövning av ett europeiskt betalningsföreläggande. Övervägandena finns i avsnitt 5.3.1.

I *andra stycket* görs en ändring med anledning av att det inte längre är möjligt för Kronofogdemyndigheten att överlämna ett mål till en annan myndighet än domstol. Vidare görs vissa språkliga ändringar.

I *tredje stycket* görs en språklig ändring.

8.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2008:1038) om europeiskt småmålsförfarande

6 a §

En ansökan om förnyad prövning enligt förordning (EG) nr 861/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande ska lämnas in till hovrätten. Vid rättens handläggning gäller bestämmelserna om resning i 58 kap. 5 §, 6 § första och andra styckena och 8 § rättegångsbalken i tillämpliga delar.

Paragrafen, som är ny, innehåller en kompletterande regel för förfarandet vid förnyad prövning enligt den reviderade förordningen, när svaranden inte har gått i svaromål. Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

Av paragrafen framgår att en ansökan om förnyad prövning ska lämnas in till hovrätten. Vid rättens handläggning gäller bestämmelserna om resning i 58 kap. 5 §, 6 § första och andra styckena och 8 § rättegångsbalken i tillämpliga delar. Dessa bestämmelser behandlar bl.a. ansökans innehåll och kommunikationsskyldigheten. Förutsättningarna för förnyad prövning, tidsfristen för en sådan ansökan och verkan av att förnyad prövning beviljas regleras i den reviderade förordningen (artikel 18).

Hänvisningen till förordningen avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, en s.k. dynamisk hänvisning.

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) 2015/2421

av den 16 december 2015

om ändring av förordning (EG) nr 861/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande och förordning (EG) nr 1896/2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 81,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007 ⁽³⁾ inrättades det europeiska småmålsförfarandet. Den förordningen tillämpas på gränsöverskridande privaträttsliga fordringar som bestrids samt på obestridda fordringar, där fordrans värde inte överstiger 2 000 EUR. Förordningen säkerställer också att de domar som meddelats inom ramen för detta förfarande är verkställbara utan några mellanliggande förfaranden, i synnerhet utan att det behövs någon verkställighetsförklaring i den medlemsstat där domen ska verkställas (avskaffande av exekvaturförfarande). Förordning (EG) nr 861/2007 har haft till allmänt syfte att förbättra möjligheterna till rättslig prövning för både konsumenter och företag genom minskade kostnader och snabbare civilprocessrättsliga förfaranden vad gäller fordringar inom förordningens tillämpningsområde.
- (2) I kommissionens rapport av den 19 november 2013 om tillämpningen av förordning (EG) nr 861/2007 anges det att det europeiska småmålsförfarandet i allmänhet anses ha gjort det lättare att driva gränsöverskridande småmålstvister i unionen. I den rapporten kartläggs dock också de hinder som står i vägen för att det europeiska småmålsförfarandet ska nå sin fulla potential till gagn för konsumenter och företag, särskilt små och medelstora företag. I den rapporten konstateras bland annat att det låga tak som anges i förordning (EG)

⁽¹⁾ EUT C 226, 16.7.2014, s. 43.

⁽²⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 7 oktober 2015 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 3 december 2015.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 861/2007 av den 11 juli 2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande (EUT L 199, 31.7.2007, s. 1).

nr 861/2007 vad gäller fordrans värde berövar många potentiella käre i en gränsöverskridande tvist möjligheten att använda ett förenklat förfarande. Dessutom anges i rapporten att flera led i förfarandet skulle kunna förenklas ytterligare för att minska kostnaderna och handläggningstiderna. I kommissionens rapport dras slutsatsen att det mest effektiva sättet att undanröja dessa hinder skulle vara att ändra förordning (EG) nr 861/2007.

- (3) Konsumenterna bör fullt ut kunna använda sig av den inre marknadens möjligheter, och deras förtroende för den bör inte begränsas av att det saknas effektiva rättsmedel vid tvister med gränsöverskridande inslag. De förbättringar av det europeiska småmålsförfarandet som föreslås i denna förordning syftar till att ge konsumenterna en effektiv möjlighet till prövning och sålunda bidra till att deras rättigheter kan genomdrivas i praktiken.
- (4) Genom att höja taket vad gäller fordrans värde till 5 000 EUR skulle tillgången till ett ändamålsenligt och kostnadseffektivt rättsmedel vid gränsöverskridande tvister förbättras, särskilt för små och medelstora företag. Förbättrade möjligheter till rättslig prövning skulle öka förtroendet för gränsöverskridande transaktioner och bidra till att den inre marknadens möjligheter kan tillvaratas fullt ut.
- (5) Denna förordning bör endast tillämpas på gränsöverskridande fall. Ett gränsöverskridande fall bör anses föreligga där åtminstone en av parterna har hemvist eller sin vanliga vistelseort i en medlemsstat som är bunden av denna förordning och som inte är den medlemsstat där den domstol vid vilken talan väckts är belägen.
- (6) Det europeiska småmålsförfarandet bör förbättras ytterligare genom att den tekniska utvecklingen på det rättsliga området och nya verktyg som finns tillgängliga för domstolarna utnyttjas, vilket kan bidra till att övervinna det geografiska avståndet och dess konsekvenser när det gäller höga kostnader och tidskrävande förfaranden.
- (7) För att ytterligare minska kostnaderna för en rättsprocess och förfarandets längd bör parterna och domstolarna i större utsträckning uppmuntras att använda modern kommunikationsteknik.
- (8) Vad gäller handlingar som måste delges parterna i det europeiska småmålsförfarandet, bör elektronisk delgivning vara likställd med delgivning per post. I detta syfte bör i denna förordning fastställas en allmän ram som tillåter att elektronisk delgivning används om de nödvändiga tekniska medlen är tillgängliga och där användningen av elektroniska tjänster är förenlig med de involverade medlemsstaternas nationella förfaranderegler. Vad gäller all annan skriftlig kommunikation mellan parter eller andra personer som är involverade i förfarandet och domstolar bör elektroniska medel användas i första hand i så stor utsträckning som möjligt, om sådana medel är tillgängliga och tillåtna.
- (9) Såvida inte parterna eller andra mottagare enligt nationell rätt är skyldiga att godta elektroniska medel, bör de kunna välja huruvida elektroniska medel, beroende på om sådana medel är tillgängliga och tillåtna, eller mer traditionella metoder ska användas vid delgivning av handlingar eller vid annan skriftlig kommunikation med domstolen. En parts medgivande till elektronisk delgivning påverkar inte dennas rätt att vägra godta en handling som inte är skriven på, eller åtföljs av en översättning till, det officiella språket i den medlemsstat där denna har hemvist eller sin vanliga vistelseort eller, om det finns flera officiella språk i den medlemsstaten, det officiella språket eller ett av de officiella språken på den plats där parten har hemvist eller sin vanliga vistelseort, eller på ett språk som denna förstår.
- (10) Om elektroniska medel används för delgivning av handlingar eller för annan skriftlig kommunikation bör medlemsstaterna tillämpa bästa praxis för att garantera att innehållet i dessa handlingar och annan skriftlig kommunikation är riktigt och korrekt återger innehållet i de mottagna handlingarna och annan skriftlig kommunikation, och att den metod som används för mottagningsbevis tillhandahåller bekräftelse på adressatens mottagande och datum för mottagandet.
- (11) Det europeiska småmålsförfarandet är huvudsakligen ett skriftligt förfarande. Muntliga förhandlingar bör hållas endast i undantagsfall när det inte är möjligt att meddela dom på grundval av de skriftliga bevisen eller om en domstol går med på att hålla en muntlig förhandling på en parts begäran.

- (12) För att göra det möjligt för personer att höras utan att de behöver resa till domstolen, bör muntliga förhandlingar och bevisupptagning såsom vittnesförhör, förhör med experter eller parterna genomföras med användning av lämplig teknik för distanskommunikation som finns tillgänglig för domstolen, såvida det inte på grund av särskilda omständigheter i fallet vore olämpligt att använda sådan teknik för en rättvis handläggning av målet. När det gäller personer som har hemvist eller sin vanliga vistelseort i en annan medlemsstat än den medlemsstat där den domstol vid vilken talan väckts är belägen, bör muntliga förhandlingar hållas genom användning av de förfaranden som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 1206/2001 ⁽¹⁾.
- (13) Medlemsstaterna bör främja användningen av teknik för distanskommunikation. Vid genomförande av muntliga förhandlingar bör det arrangeras så att de domstolar som är behöriga i fråga om det europeiska småmålsförfarandet har tillgång till lämplig teknik för distanskommunikation i syfte att säkerställa ett rättvist förfarande vad gäller de särskilda omständigheterna i fallet. När det gäller videokonferenser bör rådets rekommendationer om gränsöverskridande videokonferenser som antogs av rådet den 15 och 16 juni 2015 samt arbetet som utförts inom ramen för europeisk e-juridik beaktas.
- (14) De potentiella kostnaderna för en rättsprocess kan ha betydelse för kändens beslut om att eventuellt väcka talan vid domstol. Utöver övriga kostnader kan domstolsavgifterna avskräcka känd från att vidta rättsliga åtgärder. För att säkra möjligheterna till rättslig prövning i samband med gränsöverskridande småmål bör de domstolsavgifter som tas ut i en medlemsstat för det europeiska småmålsförfarandet inte vara orimligt höga i förhållande till fordran och inte vara högre än de domstolsavgifter som tas ut för nationella förenklade domstolsförfaranden i den medlemsstaten. Detta bör dock inte påverka uttaget av rimliga lägsta domstolsavgifter eller möjligheten att på samma villkor ta ut en separat avgift för ett överklagande av en dom som meddelats i det europeiska småmålsförfarandet.
- (15) I denna förordning bör med domstolsavgifter avses de arvoden och avgifter som ska betalas till domstolen och vars belopp bestäms i enlighet med nationell rätt. De bör exempelvis inte inbegripa summor som överförs till tredje man under förfarandet, såsom advokatarvoden, översättningskostnader, kostnader för delgivning av dokument genom andra enheter än en domstol, eller kostnader som betalats till experter eller vittnen.
- (16) Faktisk möjlighet till rättslig prövning i hela unionen är ett viktigt mål. För att säkerställa sådan faktisk möjlighet inom ramen för det europeiska småmålsförfarandet bör rättshjälp tillhandahållas i enlighet med rådets direktiv 2003/8/EG ⁽²⁾.
- (17) Kändanden bör inte behöva resa till den medlemsstat där domstolen är belägen eller anlita en advokat för att betala domstolsavgifter. I syfte att säkerställa känd i en annan medlemsstat än den medlemsstat där domstolen är belägen en faktisk möjlighet att delta i förfarandet, bör medlemsstaterna som ett minimum erbjuda åtminstone ett av de betalningsmedel på distans som föreskrivs i denna förordning.
- (18) Det bör förtydligas att en förlikning inför domstol som godkänts av en domstol eller ingåtts inför en domstol under det europeiska småmålsförfarandet är verkställbar på samma sätt som en dom som meddelats i det förfarandet.
- (19) För att minimera behovet av översättning samt kostnader i samband därmed bör domstolen vid utfärdande av ett intyg om att dom meddelats i det europeiska småmålsförfarandet eller om att förlikning godkänts av eller ingåtts inför en domstol under det europeiska småmålsförfarandet på ett annat språk än dess egna använda den relevanta språkversionen av det standardformulär för intyget som finns tillgängligt i dynamiskt onlineformat på den europeiska e-juridikportalen. I detta avseende bör den ha rätt att förlita sig på att den översättning som finns tillgänglig på den portalen är korrekt. Alla kostnader för nödvändig översättning av den text som förts in i de fria textfälten i intyget ska fördelas enligt lagstiftningen i domstolens medlemsstat.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (EGT L 174, 27.6.2001, s. 1).

⁽²⁾ Rådets direktiv 2003/8/EG av den 27 januari 2003 om förbättring av möjligheterna till rättslig prövning i gränsöverskridande tvister genom fastställande av gemensamma minimiregler för rättshjälp i sådana tvister (EGT L 26, 31.1.2003, s. 41).

- (20) Medlemsstater bör lämna praktisk hjälp till parter när de standardformulär som föreskrivs i det europeiska småmålsförfarandet ska fyllas i. De bör dessutom ge allmän information om tillämpningsområdet för det europeiska småmålsförfarandet och om vilka domstolar som är behöriga i fråga om det europeiska småmålsförfarandet. Den skyldigheten bör dock inte omfatta tillhandahållande av rättshjälp eller rättslig rådgivning i ett särskilt fall. Medlemsstaterna bör ha rätt att besluta om de lämpligaste sätten och medlen för att lämna sådan praktisk hjälp och allmän information av detta slag, och det bör överlåtas åt medlemsstaterna att besluta vilka organ som ska fullgöra dessa skyldigheter. Allmän information om tillämpningsområdet för det europeiska småmålsförfarandet och om vilka domstolar som är behöriga kan också lämnas genom hänvisningar till information som finns i broschyrer eller handböcker, på nationella webbplatser eller på den europeiska e-juridikportalen, eller genom lämpliga stödorganisationer, såsom nätverket av europeiska konsumentcentrum.
- (21) Information om domstolsavgifter och betalningssätt samt om de myndigheter eller organisationer som är behöriga att ge praktisk hjälp i medlemsstaterna bör göras tydligare och vara enkel att hitta på internet. Medlemsstaterna bör därför lämna den informationen till kommissionen som i sin tur bör se till att den offentliggörs och sprids i stor omfattning på lämpligt sätt, särskilt via den europeiska e-juridikportalen.
- (22) Det bör i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 ⁽¹⁾ förtydligas att om en tvist omfattas av det europeiska småmålsförfarandet bör det förfarandet också kunna användas av en sökande i ett förfarande för ett europeiskt betalningsföreläggande om svaranden har bestridit det europeiska betalningsföreläggandet.
- (23) För att ytterligare förbättra möjligheterna att använda det europeiska småmålsförfarandet bör det standardiserade ansökningsformuläret inte enbart göras tillgängligt vid de domstolar som är behöriga i fråga om det europeiska småmålsförfarandet, utan också via lämpliga nationella webbplatser. Den skyldigheten kan fullgöras genom att en länk till den europeiska e-juridikportalen tillhandahålls på de relevanta nationella webbplatserna.
- För att svaranden ska skyddas på ett bättre sätt bör de standardformulär som föreskrivs i förordning (EG) nr 861/2007 innehålla information om konsekvenserna för svaranden om han eller hon inte bestrider fordran eller inte deltar i en muntlig förhandling som han eller hon är kallad till, särskilt vad gäller möjligheten att en dom meddelas eller verkställs mot svaranden och att svaranden kan bli skyldig att betala rättegångskostnaderna. Standardformulären bör också innehålla information om att det är möjligt att den vinnande parten inte får ersättning för sina rättegångskostnader i den mån de är onödiga eller orimligt höga i förhållande till fordrans värde.
- (24) För att hålla standardformulären för europeiskt småmålsförfarande och det europeiskt betalningsföreläggande uppdaterade bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) delegeras till kommissionen när det gäller ändringar i bilagorna I–IV till förordning (EG) nr 861/2007 och när det gäller ändringar i bilagorna I–VII till förordning (EG) nr 1896/2006. Det är av särskild betydelse att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå. När kommissionen förbereder och utarbetar delegerade akter bör den se till att relevanta handlingar översänds samtidigt till Europaparlamentet och rådet och att detta sker så snabbt som möjligt och på lämpligt sätt.
- (25) I enlighet med artikel 3 i protokoll nr 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa, fogat till fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) och EUF-fördraget, har Förenade kungariket och Irland meddelat att de önskar delta i antagandet och tillämpningen av denna förordning.
- (26) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Danmark.
- (27) Förordningarna (EG) nr 861/2007 och (EG) nr 1896/2006 bör därför ändras i enlighet med detta.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande (EUT L 399, 30.12.2006, s. 1).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EG) nr 861/2007 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 2 ska ersättas med följande:

”Artikel 2

Tillämpningsområde

1. Denna förordning ska tillämpas på gränsöverskridande fall enligt definitionen i artikel 3, på privaträttens område i oberoende av vilket slag av domstol det gäller, där värdet av en fordran, exklusive ränta på fordran, omkostnader och utlägg, inte överstiger 5 000 EUR när ansökningsformuläret angående fordran mottas av den behöriga domstolen. Den ska i synnerhet inte tillämpas på skattefrågor, tullfrågor och förvaltningsrättsliga frågor eller statens ansvar för handlingar och underlåtenhet vid utövandet av statens myndighet (*acta jure imperii*).

2. Denna förordning ska inte tillämpas på ärenden som gäller

- a) fysiska personers rättsliga status eller rättskapacitet,
- b) makars förmögenhetsförhållanden eller förhållanden som enligt den lag som är tillämplig på sådana förhållanden har motsvarande verkan som äktenskap,
- c) underhållsskyldighet som har sin grund i familje-, släktskaps-, äktenskaps- eller svågerlagsförhållande,
- d) testamenten och arv, inbegripet underhållsskyldighet som har sin grund i dödsfall,
- e) konkurs, ackord och liknande förfaranden,
- f) social trygghet,
- g) skiljeförfaranden,
- h) arbetsrätt,
- i) nyttjanderätt till fast egendom, utom talan om penningfordringar, eller
- j) kränkningar av privatlivet eller personlighetsskyddet, inbegripet ärekränkning.”

2. Artikel 3.2 och 3.3 ska ersättas med följande:

”2. Hemvist ska avgöras i enlighet med artiklarna 62 och 63 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 (*).

3. Den relevanta tidpunkten för att avgöra om det föreligger ett gränsöverskridande fall är den dag då den behöriga domstolen mottar ansökningsformuläret.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EUT L 351, 20.12.2012, s. 1).”

3. Artikel 4 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 4 andra stycket ska följande mening läggas till:

”Domstolen ska underrätta käranden om att ansökan avvisas och om huruvida beslutet att avvisa ansökan kan överklagas.”

b) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. Medlemsstaterna ska se till att det standardiserade ansökningsformuläret A finns tillgängligt vid alla domstolar där det europeiska småmålsförfarandet kan inledas och att det är åtkomligt via relevanta nationella webbplatser.”

4. Artikel 5.1 ska ersättas med följande:

”1. Det europeiska småmålsförfarandet ska vara skriftligt.

1a. Domstolen ska hålla en muntlig förhandling endast om den anser att det inte är möjligt att meddela dom på grundval av de skriftliga bevisen, eller om en part begär det. Domstolen får avslå en sådan begäran, om den anser att en muntlig förhandling med hänsyn till omständigheterna i fallet inte är nödvändig för en rättvis handläggning av målet. Avslagsbeslutet ska motiveras skriftligen. Avslagsbeslutet får inte överklagas fristående från ett överklagande av själva domen.”

5. Artikel 8 ska ersättas med följande:

”Artikel 8

Muntlig förhandling

1. En muntlig förhandling som anses nödvändig i enlighet med artikel 5.1a ska hållas med hjälp av lämplig teknik för distanskommunikation, såsom videokonferens eller telefonkonferens, som finns tillgänglig för domstolen, såvida det inte på grund av särskilda omständigheter i fallet vore olämpligt att använda sådan teknik med tanke på en rättvis handläggning av målet.

Om den person som ska höras har hemvist eller sin vanliga vistelseort i en annan medlemsstat än den medlemsstat där den domstol vid vilken talan väckts är belägen, ska den personens deltagande i en muntlig förhandling via videokonferens, telefonkonferens eller annan lämplig teknik för distanskommunikation arrangeras genom användning av de förfaranden som fastställs i rådets förordning (EG) nr 1206/2001 (*).

2. En part som kallas att vara fysiskt närvarande vid en muntlig förhandling får begära att teknik för distanskommunikation används, under förutsättning att sådan teknik finns tillgänglig för domstolen, med hänvisning till att arrangemangen för att vara fysiskt närvarande, särskilt vad gäller den partens eventuella kostnader, inte skulle vara orimligt höga i förhållande till fordran.

3. En part som kallas att delta i en muntlig förhandling med hjälp av teknik för distanskommunikation får begära att vara fysiskt närvarande vid den förhandlingen. Genom det standardiserade ansökningsformuläret A och det standardiserade svarsformuläret C som fastställs i enlighet med förfarandet i artikel 27.2 ska parterna underrättas om att täckning av en parts kostnader som uppkommit som en följd av denna parts begäran att få vara fysiskt närvarande vid den muntliga förhandlingen är avhängig av villkoren i artikel 16.

4. Domstolens beslut om en begäran enligt punkterna 2 och 3 får inte överklagas fristående från ett överklagande av själva domen.

(*) Rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur (EGT L 174, 27.6.2001, s. 1).”

6. Artikel 9 ska ersättas med följande:

"Artikel 9

Bevisupptagning

1. Domstolen ska fastställa sättet för bevisupptagning, samt omfattningen av det bevismaterial som krävs för domen, enligt bestämmelserna om tillåtande av bevisning. Den ska använda den enklaste och minst betungande metoden för bevisupptagning.
2. Domstolen får tillåta bevisupptagning via skriftliga vittnesmål, utlåtanden från sakkunniga eller uttalanden från parterna.
3. Om bevisupptagningen innebär att en person ska höras, ska det förhöret genomföras i enlighet med de villkor som anges i artikel 8.
4. Domstolen får uppta sakkunnigbevisning eller muntliga vittnesmål endast om det inte är möjligt att meddela en dom på grundval av övriga bevis."

7. Artikel 11 ska ersättas med följande:

"Artikel 11

Hjälp till parterna

1. Medlemsstaterna ska se till att parterna har möjlighet att få både praktisk hjälp med att fylla i formulären och allmän information om tillämpningsområdet för det europeiska småmålsförfarandet samt allmän information om vilka domstolar i medlemsstaten i fråga som är behöriga att döma det europeiska småmålsförfarandet. Det stödet ska tillhandahållas kostnadsfritt. Denna punkt innebär inte att medlemsstaterna är skyldiga att tillhandahålla rättshjälp eller lämna rättslig rådgivning i ett enskilt fall.
2. Medlemsstaterna ska se till att det vid alla domstolar där det europeiska småmålsförfarandet kan inledas finns information om de myndigheter eller organisationer som är behöriga att tillhandahålla hjälp i enlighet med punkt 1 och att denna information kan erhållas via relevanta nationella webbplatser."

8. Artikel 13 ska ersättas med följande:

"Artikel 13

Delgivning av handlingar och annan skriftlig kommunikation

1. De handlingar som avses i artikel 5.2 och 5.6 och domar som meddelas i enlighet med artikel 7 ska delges
  - a) per post, eller
  - b) med elektroniska medel
    - i) om dessa medel är tekniskt tillgängliga och tillåtna i enlighet med förfarandereglerne i den medlemsstat där det europeiska småmålsförfarandet genomförs och, om den part som ska delges har hemvist eller sin vanliga vistelseort i en annan medlemsstat, i enlighet med förfarandereglerne i den medlemsstaten, och
    - ii) om den part som ska delges i förväg uttryckligen har godtagit att delges handlingar på elektronisk väg eller har en rättslig skyldighet i enlighet med förfarandereglerne i den medlemsstat där den parten har hemvist eller sin vanliga vistelseort att godta detta särskilda delgivningssätt.

Delgivningen ska styrkas genom ett mottagningsbevis med angivande av datum för mottagandet.

2. All skriftlig kommunikation som inte avses i punkt 1 mellan domstolen och parterna eller andra personer som är involverade i förfarandena ska sändas med elektroniska medel och styrkas genom ett mottagningsbevis, om sådana medel är tekniskt tillgängliga och tillåtna i enlighet med förfaranderegler i den medlemsstat där det europeiska småmålsförfarandet genomförs och förutsatt att parten eller personen på förhand har godtagit dessa kommunikationsmedel eller har en rättslig skyldighet i enlighet med förfaranderegler i den medlemsstat där den parten eller personen har hemvist eller sin vanliga vistelseort att godta dessa kommunikationsmedel.

3. Utöver andra medel som finns tillgängliga i enlighet med medlemsstaternas processuella regler för att på förhand godta användning av elektroniska medel som krävs enligt punkterna 1 och 2, ska det vara möjligt att ge uttryck för ett sådant godtagande genom användning av det standardiserade ansökningsformuläret A och det standardiserade svarsformuläret C.

4. Om delgivning i enlighet med punkt 1 inte är möjlig, får den ske genom någon av de metoder som anges i artikel 13 eller 14 i förordning (EG) nr 1896/2006.

Om kommunikation i enlighet med punkt 2 inte är möjlig, eller på grund av särskilda omständigheter i fallet inte är lämplig, får en annan metod som är tillåten enligt rätten i den medlemsstat där det europeiska småmålsförfarandet äger rum användas.”

9. Följande artikel ska införas:

”Artikel 15a

Domstolsavgifter och betalningssätt

1. De domstolsavgifter som tas ut i en medlemsstat för det europeiska småmålsförfarandet får inte vara orimligt höga och inte vara högre än de domstolsavgifter som tas ut för nationella förenklade domstolsförfaranden i den medlemsstaten.

2. Medlemsstaterna ska se till att parterna kan betala domstolsavgifter med hjälp av betalningsmedel på distans, som också gör det möjligt för parterna att genomföra betalningen från en annan medlemsstat än den medlemsstat där domstolen är belägen, genom att erbjuda minst ett av följande betalningssätt:

- a) Banköverföring.
- b) Betalning med kreditkort eller betalkort.
- c) Autogirering från kärandens bankkonto.”

10. Artikel 17.2 ska ersättas med följande:

”2. Artiklarna 15a och 16 ska tillämpas på alla överklaganden.”

11. Artikel 18 ska ersättas med följande:

”Artikel 18

Förnyad prövning av en dom i undantagsfall

1. En svarande som inte inställt sig inför domstol ska ha rätt att ansöka om förnyad prövning av en dom som meddelats i det europeiska småmålsförfarandet vid den behöriga domstolen i den medlemsstat i vilken domen meddelades, om

- a) svaranden inte har delgetts ansökningsformuläret eller, i förekommande fall, inte har kallats till en muntlig förhandling i tillräcklig tid och på ett lämpligt sätt för att kunna förbereda sitt svaromål eller

b) svaranden, utan egen förskyllan, var förhindrad att bestrida fordran på grund av force majeure eller extraordinära omständigheter,

såvida inte svaranden haft möjlighet att överklaga domen men underlåtit detta.

2. Tidsfristen för att ansöka om förnyad prövning ska vara 30 dagar. Tidsfristen ska löpa från och med den dag då svaranden fick faktisk kännedom om innehållet i domen och var i stånd att agera, dock senast från och med den dag då en verkställighetsåtgärd vidtas, som medför att svaranden inte kan förfoga över hela eller delar av sin egendom. Tidsfristen får inte förlängas.

3. Om domstolen avslår ansökan om förnyad prövning enligt punkt 1 på grund av att inget av de skäl för förnyad prövning som anges i den punkten är tillämpligt, ska domen ha fortsatt rättskraft.

Om domstolen beslutar att en förnyad prövning är motiverad på en av de grunder som anges i punkt 1, ska den dom som meddelats i det europeiska småmålsförfarandet upphävas. Käranden ska dock inte förlora förmånen av att ha avbrutit preskription eller av att ha iakttagit en talefrist, om ett sådant preskriptionsavbrott eller iakttagande av en talefrist är tillämpligt enligt nationell rätt.”

12. Artikel 20.2 ska ersättas med följande:

”2. På begäran av en part ska domstolen utfärda ett intyg avseende en meddelad dom i det europeiska småmålsförfarandet och därvid använda standardformulär D, som återges i bilaga IV, utan extra kostnad. Domstolen ska på begäran förse den parten med det intyget på något av unionsinstitutionernas övriga officiella språk genom att använda det flerspråkiga dynamiska standardformulär som finns tillgängligt på den europeiska e-juridikportalen. Ingenting i denna förordning ska göra domstolen skyldig att tillhandahålla en översättning och/eller translitterering av den text som införts i de fria textfälten i det intyget.”

13. Artikel 21.2 b ska ersättas med följande:

”b) det intyg som avses i artikel 20.2 och, vid behov, en översättning därav till det officiella språket i verkställighetsmedlemsstaten eller, om det finns flera officiella språk i den medlemsstaten, det officiella språket eller ett av de officiella språken för domstolsförfaranden på den ort där verkställighet begärs, i enlighet med medlemsstatens lagstiftning, eller till ett annat språk som verkställighetsmedlemsstaten har uppgett att den kan godta.”

14. Följande artikel ska införas:

”Artikel 21a

Språket i intyget

1. Varje medlemsstat får ange vilket eller vilka av de officiella språken vid unionens institutioner förutom sitt eget som den kan godta för det intyg som avses i artikel 20.2.

2. Översättningar av informationen om en doms sakinnehåll i det intyg som avses i artikel 20.2 ska göras av en person som är behörig att utföra översättningar i en av medlemsstaterna.”

15. Följande artikel ska införas:

”Artikel 23a

Förlikning inför domstol

En förlikning som godkänns av eller ingås inför en domstol inom ramen för det europeiska småmålsförfarandet och som är verkställbar i den medlemsstat där förfarandet genomfördes ska erkännas och verkställas i en annan medlemsstat på samma villkor som en dom som meddelas i det europeiska småmålsförfarandet.

Bestämmelserna i kapitel III ska i tillämpliga delar gälla inför domstol ingångna förlikningar.”

16. Artikel 25 ska ersättas med följande:

”Artikel 25

Information som ska tillhandahållas av medlemsstaterna

1. Senast den 13 januari 2017 ska medlemsstaterna underrätta kommissionen om
  - a) vilka domstolar som är behöriga att döma i det europeiska småmålsförfarandet,
  - b) vilka kommunikationsmedel som godtas i det europeiska småmålsförfarandet och som finns tillgängliga för domstolarna i enlighet med artikel 4.1,
  - c) vilka myndigheter eller organisationer som har befogenhet att lämna praktisk hjälp i enlighet med artikel 11,
  - d) vilka medel för elektronisk delgivning och kommunikation som är tekniskt tillgängliga och tillåtna enligt deras processuella regler i enlighet med artikel 13.1, 13.2 och 13.3, och vilka eventuella medel för att på förhand ge uttryck för godtagande av användning av elektroniska medel enligt kraven i artikel 13.1 och 13.2 som är tillgängliga enligt deras nationella rätt,
  - e) vilka personer eller yrkesgrupper som eventuellt har en rättslig skyldighet att godta delgivning av handlingar eller andra former av skriftlig kommunikation med elektroniska medel i enlighet med artikel 13.1 och 13.2,
  - f) vilka domstolsavgifter som tas ut i det europeiska småmålsförfarandet eller hur de beräknas, liksom vilka betalningssätt som godtas för att betala domstolsavgifter i enlighet med artikel 15a,
  - g) eventuella möjligheter till överklagande enligt deras nationella processrätt, i enlighet med artikel 17, inom vilken tidsperiod ett sådant överklagande ska inlämnas och vid vilken domstol detta kan inlämnas,
  - h) vilka förfaranden som tillämpas vid en ansökan om förnyad prövning i enlighet med artikel 18 och vilka domstolar som är behöriga att göra en sådan förnyad prövning,
  - i) vilka språk de godtar i enlighet med artikel 21a.1, och
  - j) vilka myndigheter som har befogenhet vad gäller verkställighet och vilka myndigheter som har befogenhet för tillämpningen av artikel 23.

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om senare ändringar av denna information.

2. Kommissionen ska ställa den information som meddelats i enlighet med punkt 1 till allmänhetens förfogande på lämpligt sätt, t.ex. genom den europeiska e-juridikportalen.”

17. Artikel 26 ska ersättas med följande:

”Artikel 26

Ändring av bilagorna

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 27 med avseende på ändring av bilagorna I–IV.”

18. Artikel 27 ska ersättas med följande:

”Artikel 27

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 26 ska ges till kommissionen tills vidare från och med den 13 januari 2016.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 26 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

5. En delegerad akt som antas enligt artikel 26 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.”

19. Artikel 28 ska ersättas med följande:

”Artikel 28

Översyn

1. Senast den 15 juli 2022 ska kommissionen överlämna en rapport till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om tillämpningen av denna förordning, inklusive en utvärdering av huruvida

a) en ytterligare ökning av den gräns som avses i artikel 2.1 är lämplig för att uppnå denna förordnings mål att underlätta möjligheterna till rättslig prövning för medborgare och små- och medelstora företag i gränsöverskridande fall, och

b) en utvidgning av tillämpningsområdet för det europeiska småmålsförfarandet är lämplig, särskilt vad gäller lönefordringar, för att underlätta möjligheterna till rättslig prövning för anställda i gränsöverskridande arbetstvister med arbetsgivaren efter att den fulla verkan av en sådan utvidgning beaktats.

Den rapporten ska vid behov åtföljas av lagstiftningsförslag.

I detta syfte och senast den 15 juli 2021 ska medlemsstaterna förse kommissionen med information om antalet ansökningar enligt det europeiska småmålsförfarandet samt antalet ansökningar om verkställighet av domar som har meddelats i det europeiska småmålsförfarandet.

2. Senast den 15 juli 2019 ska kommissionen överlämna en rapport till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om spridningen av information om det europeiska småmålsförfarandet i medlemsstaterna; den får utfärda rekommendationer om hur det förfarandet kan bli mer välkänt.”

Artikel 2

Förordning (EG) nr 1896/2006 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 7.4 ska ersättas med följande:

”4. Sökanden får i ett tillägg till sin ansökan meddela domstolen om vilket av de förfaranden som anges i artikel 17.1 a och b som han i förekommande fall begär ska tillämpas på fordran i ett senare civilrättsligt förfarande om svaranden bestrider det europeiska betalningsförelägandet.

I det tillägg som anges i första stycket får sökanden också upplysa domstolen om att han motsätter sig övergång till ett civilrättsligt förfarande i den mening som avses i artikel 17.1 a eller b om svaranden bestrider. Sökanden kan även göra detta senare förutsatt att det sker innan föreläggandet utfärdas.”

2. Artikel 17 ska ersättas med följande:

”Artikel 17

Verkan av inlämnande av bestridande

1. Om ett bestridande lämnas in inom den tidsfrist som anges i artikel 16.2 ska förfarandet gå vidare vid de behöriga domstolarna i ursprungsmedlemsstaten, såvida inte sökanden uttryckligen begärt att förfarandet i så fall ska avbrytas. Förfarandet ska fortsätta i enlighet med bestämmelserna för

- a) det europeiska småmålsförfarande som fastställs i förordning (EG) nr 861/2007, i tillämpliga fall, eller
- b) ett lämpligt nationellt civilrättsligt förfarande.

2. Om sökanden inte har angett vilket av förfarandena i punkt 1 a och b som denne begär ska tillämpas på hans fordran i det förfarande som följer om ett bestridande lämnas in, eller om sökanden har begärt att det europeiska småmålsförfarandet som fastställs i förordning (EG) nr 861/2007 ska tillämpas på en fordran som inte omfattas av den förordningen, ska förfarandet övergå till det lämpliga nationella civilrättsliga förfarandet, såvida inte sökanden uttryckligen har begärt att en sådan övergång inte ska ske.

3. Att sökanden gjort sin fordran gällande genom det europeiska betalningsföreläggandet får inte enligt nationell rätt inverka menligt på hans ställning i ett senare civilrättsligt förfarande.

4. Övergången till ett civilrättsligt förfarande i den mening som avses i leden a och b i punkt 1 ska regleras av rätten i ursprungsmedlemsstaten.

5. Sökanden ska informeras om huruvida svaranden har gett in ett bestridande och om eventuell övergång till ett civilrättsligt förfarande i enlighet med punkt 1.”

3. Artikel 25.1 ska ersättas med följande:

”1. Om domstolsavgifterna för civilrättsliga förfaranden i den mening som avses i artikel 17.1 a eller b i en medlemsstat i tillämpliga fall är likvärdiga med eller högre än avgifterna för förfarandet för europeiskt betalningsföreläggande får de totala domstolsavgifterna för förfarandet för europeiskt betalningsföreläggande och för det civilrättsliga förfarande som följer på ett bestridande i enlighet med artikel 17.1 inte överstiga avgifterna för dessa förfaranden utan att ha föregåtts av ett förfarande för europeiskt betalningsföreläggande i den medlemsstaten.

Inga ytterligare domstolsavgifter får tas ut i en medlemsstat för civilrättsliga förfaranden som följer på ett bestridande i enlighet med artikel 17.1 a eller b, beroende på vad som är tillämpligt, om domstolsavgifterna för den typen av förfaranden i den medlemsstaten är lägre än avgifterna för förfarandet för europeiskt betalningsföreläggande.”

4. Artikel 30 ska ersättas med följande:

”Artikel 30

Ändring av bilagorna

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 31 med avseende på ändringar av bilagorna I–VII.”

5. Artikel 31 ska ersättas med följande:

”Artikel 31

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 30 ska ges till kommissionen tills vidare från och med den 13 januari 2016.
3. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 30 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
5. En delegerad akt som antas enligt artikel 30 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.”

Artikel 3

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 14 juli 2017 med undantag för artikel 1.16 om ändring av artikel 25 i förordning (EG) nr 861/2007, som ska tillämpas från och med den 14 januari 2017.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdad i Strasbourg den 16 december 2015.

På Europaparlamentets vägnar

M. SCHULZ

Ordförande

På rådets vägnar

N. SCHMIT

Ordförande

Sammanfattning av departementspromemorian Nya regler för europeiska småmål – lättare att pröva tvister inom EU (Ds 2016:10)

Promemorian behandlar frågor som rör Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2421 om ändring av förordning (EG) nr 861/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande och förordning (EG) nr 1896/2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande (den reviderade förordningen). Genom den reviderade förordningen görs ändringar i det europeiska småmålsförfarandet som syftar till att det ska bli snabbare, enklare och billigare för konsumenter och företag att få gränsöverskridande tvister prövade.

I promemorian konstateras att det beträffande flertalet av de frågor som regleras i den reviderade förordningen inte finns något behov av kompletterande svenska bestämmelser. När det gäller vissa frågor, såsom möjligheten till förnyad prövning av en dom i ett europeiskt småmål, lämnas förslag till lagbestämmelser som kompletterar förordningen i vissa avseenden. De kompletterande bestämmelserna föreslås föras in i lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande och lagen (2008:1038) om europeiskt småmålsförfarande. Därutöver lämnas förslag till vissa kompletterande förordningsändringar.

Förslag till lag om ändring i utsökningsbalken

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 12 a § utsökningsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.
12 a §¹

Europeiskt betalningsföreläggande som har förklarats verkställbart av Kronofogdemyndigheten får verkställas utan särskilda villkor, om inte något annat följer av artikel 22 eller 23 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande.

Ett europeiskt betalningsföreläggande som har förklarats verkställbart av Kronofogdemyndigheten får verkställas utan särskilda villkor, om inte något annat följer av artikel 22 eller 23 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1896/2006 av den 12 december 2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande, *i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2421.*

Denna lag träder i kraft den 14 juli 2017.

¹ Senaste lydelse 2008:881.

Förslag till lag om ändring i lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2008:879) om europeiskt betalningsföreläggande

dels att 10, 11 och 14 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 11 a och 11 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §

Om förfarandet ska gå vidare enligt reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden, ska Kronofogdemyndigheten överlämna målet till den domstol *eller myndighet* som enligt vad handlingarna visar är behörig att handlägga målet.

Om en domstol *eller en annan myndighet* finner att det inte framgår av handlingarna att den är behörig att handlägga målet, ska målet överlämnas till en annan domstol *eller myndighet* som kan vara behörig.

Ett beslut om överlämnande enligt andra stycket får inte överklagas.

11 §¹

I mål som har överlämnats till domstol *eller annan myndighet* ska talan anses väckt när ansökan kom in till Kronofogdemyndigheten.

I mål som har överlämnats till domstol *enligt 10 §* ska talan anses väckt när ansökan kom in till Kronofogdemyndigheten, *om inte något annat följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område.*

De handlingar som sökanden

¹ Senaste lydelse 2010:1981.

har givit in till Kronofogdemyndigheten ska i domstol anses som stämningsansökan. Stämning i målet ska anses utfärdad när domstolen beslutar om målets handläggning.

Har Kronofogdemyndigheten överlämnat ett mål till tingsrätt eller annan myndighet enligt 10 § första stycket, hindrar 24 § delgivningslagen (2010:1932) inte att tingsrätten eller myndigheten delger svaranden handlingar i målet genom förenklad delgivning, om denne under handläggningen hos Kronofogdemyndigheten har informerats om att sådan delgivning kan komma att användas i målet hos tingsrätten eller myndigheten.

11 a §

Om målet har överlämnats enligt 10 § för handläggning enligt reglerna för ordinarie civilrättsliga förfaranden, ska i domstol de handlingar som sökanden har gett in till Kronofogdemyndigheten anses som en stämningsansökan. Stämning i målet ska anses utfärdad när domstolen beslutar om målets handläggning.

I mål som avses i första stycket hindrar 24 § delgivningslagen (2010:1932) inte att domstolen delger svaranden handlingar i målet genom förenklad delgivning, om han eller hon under handläggningen hos Kronofogdemyndigheten har informerats om att sådan delgivning kan komma att användas i målet hos domstolen.

11 b §

Om ett mål har överlämnats till en domstol med stöd av 10 §, ska det som anges i 42 kap. 3 och 4 §§ rättegångsbalken om ansökningsavgift gälla föreskriven tilläggsavgift.

Vid verkställighet av ett europeiskt betalningsföreläggande som har förklarats verkställbart i en annan medlemsstat ska utsköningsbalkens bestämmelser om verkställighet av en dom som har *vunnit* laga kraft tillämpas, om inte något annat följer av artikel 22 eller 23 i förordning (EG) nr 1896/2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande.

Vid verkställighet av ett europeiskt betalningsföreläggande som har förklarats verkställbart i en annan medlemsstat ska utsköningsbalkens bestämmelser om verkställighet av en dom som har *fått* laga kraft tillämpas, om inte något annat följer av artikel 22 eller 23 i förordning (EG) nr 1896/2006 om införande av ett europeiskt betalningsföreläggande, *i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2421.*

Denna lag träder i kraft den 14 juli 2017.

Förslag till lag om ändring i lagen (2008:1038) om europeiskt småmålsförfarande

Bilaga 3

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2008:1038) om europeiskt småmålsförfarande

dels att 4 och 7 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 6 a §, och närmast före 6 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

Vid tillämpningen av rättegångsbalken eller denna lag ska en dom som har meddelats med stöd av artikel 7.3 i förordning (EG) nr 861/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande anses vara en tredsdom.

Vid tillämpningen av rättegångsbalken eller denna lag ska en dom som har meddelats med stöd av artikel 7.3 i förordning (EG) nr 61/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande, *i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2421*, anses vara en tredsdom.

En tredsdom ska delges parterna.

Förnyad prövning

6 a §

I fråga om förnyad prövning enligt artikel 18 i förordning (EG) nr 861/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/2421, tillämpas det som föreskrivs om särskilda rättsmedel i rättegångsbalken, om inte något annat följer av förordningen.

7 §

Vid verkställighet av en dom som har meddelats i en annan medlemsstat ska utsökningsbalkens bestämmelser om verkställighet av en dom som har *vunnit* laga kraft tillämpas, om inte annat följer av artikel 15, 21, 22 eller 23 i förordning (EG) nr 861/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande.

Vid verkställighet av en dom som har meddelats i en annan medlemsstat ska utsökningsbalkens bestämmelser om verkställighet av en dom som har *fått* laga kraft tillämpas, om inte *något* annat följer av artikel 15, 21, 22 eller 23 i förordning (EG) nr 861/2007 om inrättande av ett europeiskt småmålsförfarande, *i*

Denna lag träder i kraft den 14 juli 2017.

Efter remiss har yttranden över promemorian Nya regler för europeiska småmål – lättare att pröva tvister inom EU (Ds 2016:10) inkommit från Svea hovrätt, Hovrätten för Nedre Norrland, Nacka tingsrätt, Stockholms tingsrätt, Jönköpings tingsrätt, Helsingborgs tingsrätt, Malmö tingsrätt, Halmstads tingsrätt, Östersunds tingsrätt, Justitiekanslern, Domstolsverket, Kronofogdemyndigheten, Konsumentverket, Allmänna reklamationsnämnden, Tillväxtverket, Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet, Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds Universitet, Stockholms handelskammare, Sveriges advokatsamfund, Svenskt Näringsliv, Föreningen Sveriges Kronofogdar, Svensk Inkasso och Svenska Föreningen för Immaterialrätt.

Riksdagens ombudsmän och Regelrådet har avstått från att yttra sig.

Svar har inte inkommit från Företagarna och Svenska kreditföreningen.